

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

ΕΤΟΣ 25ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 106 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

ΕΚΔΙΛΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 6976777462

Γράφει ο Λάμπρος
Γρίβελλας
lampgr@gmail.com

Η Χανούμισσα της Καρδίτσας

Ένα χιουμοριστικό ποίημα του Γεωργίου Σουρή

κράτος. Όπως ήταν φυσικό, ο θεσσαλικός λαός - κατά τα γραφόμενα των αθηναϊκών εφημερίδων της εποχής - τον υποδέχτηκε με σημαιοστολισμούς και μεγάλο ενθουσιασμό. Δεν ήταν δα και μικρό πράγμα! Μέσα σε λίγους μήνες ο Θεσσαλός από ραγιάς βρέθηκε ελεύθερος πολίτης και οι ελπίδες του για το λαμπτρό μέλλον που οραματίζοταν γι' αυτόν και τα παιδιά του φούντωναν τον ακράτητο ενθουσιασμό του. Άλλο, ότι με τον καιρό οι ελπίδες εξανεμίστηκαν και οι Θεσσαλοί ελεύθεροι πλέον, μόνο κατ' όνομα, βίωσαν τη σκλαβιά του τσιφλικά, παρόμοια ή και χειρότερη από εκείνη του τούρκου.

Ας έλθουμε όμως στην επίσκεψη του Γεωργίου στην Καρδίτσα, στους βαρυσήμαντους τίτλους του οποίου οι ορεινοί πρόσθεσαν έναν ακόμη, το παρωνύμιο "Μπομπότας" (μπομπότα έλεγαν το ψωμί από καλαμποκάλευρο), εξ αιτίας των τεράστιων εισαγωγών καλαμποκιού που έκαμε -κυρίως από Ρουμανία- για να θρέψει τον πεινασμένο πληθυσμό της επικράτειάς του.

Ο Γεώργιος ήλθε στην Καρδίτσα στις 27 Οκτωβρίου 1881 και έγινε ενθουσιωδώς δεκτός από τους κατοίκους όχι μόνο της πόλης αλλά και των γύρω χωριών. Δεν γνωρίζουμε πώς είδε ο ίδιος την πόλη, αφού όμως πέρασε από τον κεντρικό δρόμο Παυσίλιπο-Άρνη, ασφαλώς θα είδε τα αποκαΐδια

Συνέχεια στην 3η σελ.

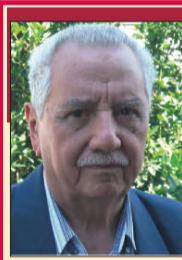
Γράφει ο
Βασίλης Χρ.
Καραγιάννης

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Ανατολικά της πλατείας του χωριού μας υπήρχε ένα σπουδαίο κτίριο που αποτελούσε ένα πραγματικό κόσμημα και στολίδι και το πιο εντυπωσιακό οικοδόμημα όχι του χωριού μας αλλά και όλης της περιοχής των Αγράφων.

Το πιο εντυπωσιακό είναι η ιδέα, η σύλληψη και υλοποίηση ενός κτιρίου που θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε κτίριο πολλαπλής χρήσεως διότι εξυπηρετούσε πολλές ανάγκες του χωριού μας. Εκείνο που είναι άξιο θαυμασμού είναι το

Συνέχεια στην 5η σελ.

Γράφει ο
Παναγιώτης
Κατσούλας

Οι Αποκριές και το τελευταίο αυγό του παππού μου

Σήμερα 18 Φεβρουαρίου 2018, ημέρα της Αποκριάς για τη Μεγάλη Σαρακοστή του Πάσχα. Για πρώτη φορά έμεινα, εγώ και η γυναίκα μου, χωρίς τα παιδιά και τα εγγόνια. Την ώρα που η γυναίκα μου έβαλε να φάμε, εκείνη τη στιγμή λάλησε ο Ξύλινος κούκος. Το λάλημα του κούκου ξύπνησε τη μνήμη μου και με οδήγησε στο Ζωγρί, εκεί που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Εκεί ο πατέρας μου είχε το κονάκι του και τα μαντριά του. Στις Αποκριές η οικογένεια του πατέρα μου έκανε μεγάλη γιορτή με πολλά φαγητά, ψητά και πίτες. Ο πατέρας μου έσφαξε, πότε αρνί και πότε κατσίκι

Συνέχεια στην 3η σελ.

Γράφει ο
Κώστας
Τζαβανόπουλος

Απαγωγή από τους αντάρτες (11-12-1948)

[Ο Κώστας Ευ. Τζαβανόπουλος διηγείται την περιπέτεια που έζησε στα αγραφιώτικα βουνά, όταν επιστρατεύθηκε βιαίως από τους αντάρτες κατά την εισβολή στην Καρδίτσα, στις 11 Δεκ. 1948]

40

(συνέχεια της συνομιλίας με νεαρό
επιστρατευμένο Καρδίτσιώτη)

Αντέδρασα έντονα, λέγοντάς του: "Μη φοβάσαι, και σίγουρα θα ζήσεις και εσύ και εγώ και θα επιστρέψουμε στα σπίτια μας". Δεν αποτελείσα την

κουβέντα μας, όταν πήρε εντολή να φυλάξει σκοπός πιο πέρα, σε απόσταση 100 περίπου μέτρων. Πήρε το όπλο του και πήγε, αλλά δεν πήρε τη φυσιγγιθήκη του, που την άφησε δίπλα μου. Κατά τις δύο έγινε αιφνιδιασμός από τον στρατό, ο οποίος έφτασε σχεδόν έρποντας στη διμοιρία κρούσεως. Εκείνοι πανικοβλήθηκαν και το έβαλαν στα πόδια, υποχωρώντας απάτως. Ακούστηκε τότε μια δυνατή φωνή από το τμήμα μας: "Χτυπάτε τους οπισθοχωρούντες!" και, σχεδόν αμέσως, δόθηκε εντολή της

Συνέχεια στην 10η σελ.

Γράφει ο
Αγγελος Ζαχαρόπουλος,
Επίτιμος Διάντης της
Ευρωπαϊκής Επιτροπής
τ. Γενικός Διάντης του
Επουργείου Γεωργίας

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

[Διακηρυγμένη αρχή των Ζωγλοπίτικων Χρονικών είναι ότι η εφημερίδα είναι κυρίως ιστορικολαογραφική και αυτή η αρχή τηρείται με ευλάβεια καθ' όλη τη μακρόχρονη διάρκεια της έκδοσής της. Όμως, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, όπως έχουν διαμορφωθεί τον τελευταίο καιρό, δημιουργούν ανησυχίες σε κάθε Έλληνα, ανεξαρτήτως ιδεολογικών ή πολιτικών προτιμήσεων. Γι' αυτό η συντακτική επιτροπή έκρινε ότι το παρόν άρθρο του διακεκριμένου συνεργάτη μας Άγγελου Ζαχαρόπουλου, με τη σαφήνεια και καθαρότητα που αναλύει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, είναι άκρως επίκαιρο για την ενημέρωση των αναγνωστών μας.]

Τελευταία, έχει αναζωπυρωθεί η μακροχρόνια απειλή της Τουρκίας κατά της χώρας μας με τις βλέψεις της στο Αιγαίο. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός της αυξανόμενης προσδοκίας τεριών υπάρχεως σημαντικού υπογείου ενέργειακού πλούτου στο Αιγαίο, στάλι και στην

Συνέχεια στην 9η σελ.

Γράφει ο Πέτρος
Παπαζαρκάδας
Στρατηγός ε.α.- Πομπής-
Λοροτέχνης μέλος της Ένωσης
Ελλήνων Δογοτεχνών

Η Ρίζα

Γεννήθηκε μια χειμωνιάτικη νύχτα στη γωνιά ενός δωματίου, σπιτιού που βρισκόταν στην άκρη ενός επαρχιακού ορεινού χωριού. Το χωριό ήταν κι εκείνο κυριολεκτικά γαντζωμένο σε μια κατηφορική προστήλια ράχη. Και ήταν τυχερός, γιατί μπορούσε να είχε γεννηθεί στο χωράφι, στ' αμπέλι ή στον κήπο, όπως συνέβαινε σε ορισμένες, αλλά λίγες, ευτυχώς, περιπτώσεις ξαφνικού τοκετού. Για κλινική ή νοσοκομείο δεν γινόταν λόγος, γιατί η πλησιέστερη πόλη, όπου υπήρχε ένα κάπιο νοσοκομείο, απείχε απ' το χωριό 6-8 ώρες ποδαρόδρομο.

Στο χωριό δεν πήγαινε αυτοκίνητο, και, για πολλούς, και ιδιαίτερα για τα παιδιά, τα τότε μέσα μαζικότερης μεταφοράς, όπως το κάρο, το λεωφορείο και το

Συνέχεια στην 8η σελ.

Ένας χώρος που μας κάνει πιο σοφούς

Το οστεοφυλάκιο του χωριού μας είναι ένας χώρος που, όταν τον επισκεπτόμαστε, γινόμαστε πιο σοφοί, γιατί μας δείχνει την κοινή μοίρα των ανθρώπων. Βλέπουμε εκεί, μπροστά στα συρτάρια που στεγάζουν ό,τι απόμεινε από τη ζωή, τις φωτογραφίες αμέτρητων χωριανών που έζησαν σ' αυτό τον τόπο, πάλεψαν σκληρά στη ζωή τους και ανάστησαν οικογένειες. Είναι όλοι εκεί, πλούσιοι και φτωχοί, εχθροί και φίλοι, δίκαιοι και άδικοι, υπερήφανοι και ταπεινοί και με την εκκωφαντική σιωπή τους μας λένε πώς, αφού είμαστε θηνητοί, μια μέρα θα προστεθούμε στη συντροφιά τους. Ο χώρος είναι σχολείο ζωής, και μας διδάσκει πως ό,τι αξίζει στη ζωή είναι η εξιοπρέπεια, η καλοσύνη, η ανθρωπιά και η μετριοπάθεια. Όπως λέει και η Γραφή: "Χους (χώμα) ο άνθρωπος και εις χουν απελεύση". Ας περνούμε καμιά φορά απ' εκεί για να μας το ξαναθυμίζουν.

Για τους μικρούς μας φίλους

Τα βιβλία

Έχω από καιρό φιλία μ' όλα τα καλά βιβλία, τις σελίδες τους χαιδεύω και μεθώ από ομορφιά.

Έχω φίλους τα βιβλία κι έτσι δίχως δυσκολία, όπου θέλω ταξιδεύω κι έχω πάντα συντροφιά.

Τ' αγαπάω τα βιβλία γιατί μοιάζουν μ' εργαλεία, το μυαλό μου προς ακονίζουν και το κάνουν κοφτερό.

Τα λατρεύω τα βιβλία γιατί μοιάζουνε με πλοιά που στον κόσμο μ' αρμενίζουν όποια ώρα, όποιο καιρό.

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Αινίγματα για μικρούς και μεγάλους

1. Τετράποδο είμαι αλλά δεν κινούμαι. Πάνω μου μιλάνε, τρώνε, πίνουν και διαβάζουν, αλλά εγώ τίποτε δεν καταλαβαίνω.
2. Είμαι μια λέξη. Αν με προφέρεις σωστά θα είμαι λάθος. Αν με προφέρεις λάθος θα είναι σωστά.
3. Δεν έχω φτερά, αλλά πετάω. Δεν έχω μάτια αλλά κλαίω.
4. Έχω κλειδιά αλλά πόρτες δεν ανοίγω. Έχω ουρά αλλά ζώο δεν είμαι.
5. Πέντε αδέλφια μαζί γεννιούνται, μαζί δουλεύουν, μαζί κοιμούνται. Κανείς δεν κλαίει και δεν γκρινιάζει και ούτε ένας του άλλου μοιάζει.
6. Με κοιτάζεις- σε κοιτάζω, τρως-τρώω, γελάς-γελάω, αλλά άνθρωπος δεν είμαι.
7. Όσο πιο πολλοί είναι, τόσο πιο δύσκολα την πάρνουν.
8. Είναι πολύτιμος, ποτέ όμως δεν αγοράζεται.
9. Ούτε το σπέρνουμε ούτε το φυτεύουμε. Όλοι όμως το τρώμε αλλά όχι σκέτο.

τράγα ο (8, ζογιά 9, ζογιά 10, ζογιά 11, ζογιά 12, ζογιά 13, ζογιά 14, ζογιά 15, ζογιά 16, ζογιά 17, ζογιά 18, ζογιά 19, ζογιά 20, ζογιά 21, ζογιά 22, ζογιά 23, ζογιά 24, ζογιά 25, ζογιά 26, ζογιά 27, ζογιά 28, ζογιά 29, ζογιά 30, ζογιά 31, ζογιά 32, ζογιά 33, ζογιά 34, ζογιά 35, ζογιά 36, ζογιά 37, ζογιά 38, ζογιά 39, ζογιά 40, ζογιά 41, ζογιά 42, ζογιά 43, ζογιά 44, ζογιά 45, ζογιά 46, ζογιά 47, ζογιά 48, ζογιά 49, ζογιά 50, ζογιά 51, ζογιά 52, ζογιά 53, ζογιά 54, ζογιά 55, ζογιά 56, ζογιά 57, ζογιά 58, ζογιά 59, ζογιά 60, ζογιά 61, ζογιά 62, ζογιά 63, ζογιά 64, ζογιά 65, ζογιά 66, ζογιά 67, ζογιά 68, ζογιά 69, ζογιά 70, ζογιά 71, ζογιά 72, ζογιά 73, ζογιά 74, ζογιά 75, ζογιά 76, ζογιά 77, ζογιά 78, ζογιά 79, ζογιά 80, ζογιά 81, ζογιά 82, ζογιά 83, ζογιά 84, ζογιά 85, ζογιά 86, ζογιά 87, ζογιά 88, ζογιά 89, ζογιά 90, ζογιά 91, ζογιά 92, ζογιά 93, ζογιά 94, ζογιά 95, ζογιά 96, ζογιά 97, ζογιά 98, ζογιά 99, ζογιά 100, ζογιά 101, ζογιά 102, ζογιά 103, ζογιά 104, ζογιά 105, ζογιά 106, ζογιά 107, ζογιά 108, ζογιά 109, ζογιά 110, ζογιά 111, ζογιά 112, ζογιά 113, ζογιά 114, ζογιά 115, ζογιά 116, ζογιά 117, ζογιά 118, ζογιά 119, ζογιά 120, ζογιά 121, ζογιά 122, ζογιά 123, ζογιά 124, ζογιά 125, ζογιά 126, ζογιά 127, ζογιά 128, ζογιά 129, ζογιά 130, ζογιά 131, ζογιά 132, ζογιά 133, ζογιά 134, ζογιά 135, ζογιά 136, ζογιά 137, ζογιά 138, ζογιά 139, ζογιά 140, ζογιά 141, ζογιά 142, ζογιά 143, ζογιά 144, ζογιά 145, ζογιά 146, ζογιά 147, ζογιά 148, ζογιά 149, ζογιά 150, ζογιά 151, ζογιά 152, ζογιά 153, ζογιά 154, ζογιά 155, ζογιά 156, ζογιά 157, ζογιά 158, ζογιά 159, ζογιά 160, ζογιά 161, ζογιά 162, ζογιά 163, ζογιά 164, ζογιά 165, ζογιά 166, ζογιά 167, ζογιά 168, ζογιά 169, ζογιά 170, ζογιά 171, ζογιά 172, ζογιά 173, ζογιά 174, ζογιά 175, ζογιά 176, ζογιά 177, ζογιά 178, ζογιά 179, ζογιά 180, ζογιά 181, ζογιά 182, ζογιά 183, ζογιά 184, ζογιά 185, ζογιά 186, ζογιά 187, ζογιά 188, ζογιά 189, ζογιά 190, ζογιά 191, ζογιά 192, ζογιά 193, ζογιά 194, ζογιά 195, ζογιά 196, ζογιά 197, ζογιά 198, ζογιά 199, ζογιά 200, ζογιά 201, ζογιά 202, ζογιά 203, ζογιά 204, ζογιά 205, ζογιά 206, ζογιά 207, ζογιά 208, ζογιά 209, ζογιά 210, ζογιά 211, ζογιά 212, ζογιά 213, ζογιά 214, ζογιά 215, ζογιά 216, ζογιά 217, ζογιά 218, ζογιά 219, ζογιά 220, ζογιά 221, ζογιά 222, ζογιά 223, ζογιά 224, ζογιά 225, ζογιά 226, ζογιά 227, ζογιά 228, ζογιά 229, ζογιά 230, ζογιά 231, ζογιά 232, ζογιά 233, ζογιά 234, ζογιά 235, ζογιά 236, ζογιά 237, ζογιά 238, ζογιά 239, ζογιά 240, ζογιά 241, ζογιά 242, ζογιά 243, ζογιά 244, ζογιά 245, ζογιά 246, ζογιά 247, ζογιά 248, ζογιά 249, ζογιά 250, ζογιά 251, ζογιά 252, ζογιά 253, ζογιά 254, ζογιά 255, ζογιά 256, ζογιά 257, ζογιά 258, ζογιά 259, ζογιά 260, ζογιά 261, ζογιά 262, ζογιά 263, ζογιά 264, ζογιά 265, ζογιά 266, ζογιά 267, ζογιά 268, ζογιά 269, ζογιά 270, ζογιά 271, ζογιά 272, ζογιά 273, ζογιά 274, ζογιά 275, ζογιά 276, ζογιά 277, ζογιά 278, ζογιά 279, ζογιά 280, ζογιά 281, ζογιά 282, ζογιά 283, ζογιά 284, ζογιά 285, ζογιά 286, ζογιά 287, ζογιά 288, ζογιά 289, ζογιά 290, ζογιά 291, ζογιά 292, ζογιά 293, ζογιά 294, ζογιά 295, ζογιά 296, ζογιά 297, ζογιά 298, ζογιά 299, ζογιά 300, ζογιά 301, ζογιά 302, ζογιά 303, ζογιά 304, ζογιά 305, ζογιά 306, ζογιά 307, ζογιά 308, ζογιά 309, ζογιά 310, ζογιά 311, ζογιά 312, ζογιά 313, ζογιά 314, ζογιά 315, ζογιά 316, ζογιά 317, ζογιά 318, ζογιά 319, ζογιά 320, ζογιά 321, ζογιά 322, ζογιά 323, ζογιά 324, ζογιά 325, ζογιά 326, ζογιά 327, ζογιά 328, ζογιά 329, ζογιά 330, ζογιά 331, ζογιά 332, ζογιά 333, ζογιά 334, ζογιά 335, ζογιά 336, ζογιά 337, ζογιά 338, ζογιά 339, ζογιά 340, ζογιά 341, ζογιά 342, ζογιά 343, ζογιά 344, ζογιά 345, ζογιά 346, ζογιά 347, ζογιά 348, ζογιά 349, ζογιά 350, ζογιά 351, ζογιά 352, ζογιά 353, ζογιά 354, ζογιά 355, ζογιά 356, ζογιά 357, ζογιά 358, ζογιά 359, ζογιά 360, ζογιά 361, ζογιά 362, ζογιά 363, ζογιά 364, ζογιά 365, ζογιά 366, ζογιά 367, ζογιά 368, ζογιά 369, ζογιά 370, ζογιά 371, ζογιά 372, ζογιά 373, ζογιά 374, ζογιά 375, ζογιά 376, ζογιά 377, ζογιά 378, ζογιά 379, ζογιά 380, ζογιά 381, ζογιά 382, ζογιά 383, ζογιά 384, ζογιά 385, ζογιά 386, ζογιά 387, ζογιά 388, ζογιά 389, ζογιά 390, ζογιά 391, ζογιά 392, ζογιά 393, ζογιά 394, ζογιά 395, ζογιά 396, ζογιά 397, ζογιά 398, ζογιά 399, ζογιά 400, ζογιά 401, ζογιά 402, ζογιά 403, ζογιά 404, ζογιά 405, ζογιά 406, ζογιά 407, ζογιά 408, ζογιά 409, ζογιά 410, ζογιά 411, ζογιά 412, ζογιά 413, ζογιά 414, ζογιά 415, ζογιά 416, ζογιά 417, ζογιά 418, ζογιά 419, ζογιά 420, ζογιά 421, ζογιά 422, ζογιά 423, ζογιά 424, ζογιά 425, ζογιά 426, ζογιά 427, ζογιά 428, ζογιά 429, ζογιά 430, ζογιά 431, ζογιά 432, ζογιά 433, ζογιά 434, ζογιά 435, ζογιά 436, ζογιά 437, ζογιά 438, ζογιά 439, ζογιά 440, ζογιά 441, ζογιά 442, ζογιά 443, ζογιά 444, ζογιά 445, ζογιά 446, ζογιά 447, ζογιά 448, ζογιά 449, ζογιά 450, ζογιά 451, ζογιά 452, ζογιά 453, ζογιά 454, ζογιά 455, ζογιά 456, ζογιά 457, ζογιά 458, ζογιά 459, ζογιά 460, ζογιά 461, ζογιά 462, ζογιά 463, ζογιά 464, ζογιά 465, ζογιά 466, ζογιά 467, ζογιά 468, ζογιά 469, ζογιά 470, ζογιά 471, ζογιά 472, ζογιά 473, ζογιά 474, ζογιά 475, ζογιά 476, ζογιά 477, ζογιά 478, ζογιά 479, ζογιά 480, ζογιά 481, ζογιά 482, ζογιά 483, ζογιά 484, ζογιά 485, ζογιά 486, ζογιά 487, ζογιά 488, ζογιά 489, ζογιά 490, ζογιά 491, ζογιά 492, ζογιά 493, ζογιά 494, ζογιά 495, ζογιά 496, ζογιά 497, ζογιά 498, ζογιά 499, ζογιά 500, ζογιά 5

Η Χανούμισσα της Καρδίτσας

Συνέχεια από τη σελ. 1

από την πυρκαγιά που αποτέφρωσε την κεντρική αγορά την πρώτη νύχτα μετά την απελευθέρωση (18-19 Αυγούστου). Το γεγονός και μόνο ότι ο βασιλιάς και η συνοδεία του, οδεύοντας προς τα Τρίκαλα, γευμάτισαν στο Μεσδάνι

Ο βασιλιάς Γεώργιος Α'

(Αγγαντερό), στο υποστατικό του Χρηστάκη Ζωγράφου, δηλωνεί ότι η πόλη είχε το χάλι της και κρίθηκε ανάξια να φιλοξενήσει έναν βασιλιά!

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Γεωργίου στην Καρδίτσα συνέβησαν δάφορα -ευτράπελα κατά το πλείστον - γεγονότα, που αξίζει να αναφέρουμε. Το

σημαντικότερο από εκείνα είναι το επεισόδιο με τη χανούμισσα, που ενέπνευσε τότε στον σατυρικό ποιητή Γεώργιο Σουρή το παρακάτω ποίημα:

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

**Ω φρίκη φρίκης! Έχω εκεί στην έρημη Καρδίτσα,
την ώρα που ο βασιλεύς εμπήκε με καμάρι,
μια πεταχτή χανούμισσα, μια παλιομαϊμουδίστα,
τούριξε κατακέφαλα ένα βαρύ λιθάρι.**

**Είδατ' εκεί χανούμισσας παλληκαριά μεγάλη,
με έναν τέτοιο βασιλιά μια Τούρκα να τα βάλει!**

**Μα πες μας δα χανούμισσα για χάρη του Προφήτη,
ποιος διάολος σε φώτισε να ρίξει την πετριά;
Κι αν τούσπαζες τη κεφαλή κι αν τούσπαζες τη μύτη
και δε βρισκότανε γι' αυτό το σπάσιμο γιατρεία;
Ποτέ σου τέτοια χωρατά, χανούμισσα, μην κάνεις,
ποτέ μη θέλεις να πετάς εκεί όπου δε φτάνεις.**

**Έτσι λοιπόν συ δέχεσαι τους ξένους βασιλιάδες
Μαζεύεις πέτρες δίπλα σου και τους πετροβολείς,
αντί να κάνεις μπρος σ' αυτούς ως κάτω τεμενάδες,
και της χρυσής πορφύρας τους την άκρη να φιλείς;
Α! πρόσεχε, χανούμισσα, και πριν να πάρεις πέτρα,
λέει κι η παροιμία μας, τα υστερνά σου μέτρα!**

**Μην ερωτεύηκες κι εσύ του βασιλιά τη χάρη
κι αντί λουλούδια άφθονα επάνω του να ρίξεις
του έστειλες στην κεφαλή εκείνο το λιθάρι,
τον έρωτά σου τον πολύ με τούτο να του δείξεις;
Κακό σημάδι έρωτος μας έδειξες κυρία...
Πέτρες εμείς δε θέλουμε για έρωτος σημεία.**

**Κι αν είναι να πετροβολείς εκείνον π' αγαπήσεις,
καλύτερα, χανούμισσα, ποτέ μην αγαπάς.
Εγώ, αν θέλεις, γίνομαι για σένα και δερβίσης,
αλλ' όμως κατακέφαλα με πέτρες μη χτυπάς.
Ρίχνε παπούτσια, τσόκαρα και ό,τι άλλο θέλεις,
αλλά, για όνομα θεού, λιθάρια μη μας στέλλεις...**

**Ή μήπως άμα κοίταξες μες στα δικά σου μέρη
ποδάρια ένα να πατούν, επόνεσ' η ψυχή σου
κι ένα λιθάρι άρπαξες στο τρυφερό σου χέρι,
και τούριξες του βασιλιά με όλη την οργή σου;
Αν τόκαμες, χανούμισσα, γι' αυτό και μόνο γειά σου,
τημή στο γιασουμάκι σου και στην παλληκαριά σου.**

**Από την τόση σου φωτιά, δος μας μια σπίθα μόνο,
μήπως φανεί και στους Ρωμιούς κανένα παλληκάρι...
Αν ο σουλτάνος ήρχετο σ' εμάς να στήσει θρόνο,
ούτ' άνδρας δεν θα έριχνε επάνω του λιθάρι...
Εμείς εσυνθίσαμε με χέρια σταυρωμένα
κι ας είναι τα κεφάλια μας από πετριές σπασμένα!**

Γεώργιος Σουρής

"ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ" 27/10/1881

Το ιστορικό του επεισοδίου έχει ως εξής: Κατά την

διάρκεια της πορείας της βασιλικής πομπής προς το κέντρο της πόλης πεζή, μια αγανακτισμένη νεαρή χανούμισσα, πέταξε προς το βασιλιά μια πέτρα! Ο δημοσιογράφος της σατυρικής αθηναϊκής εφημερίδας "ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ" που

κάλυπτε δημοσιογραφικά την επίσκεψη, έσπευσε να στείλει στην εφημερίδα του την είδηση και ο ποιητής Σουρής όρθραξε την ευκαιρία να συνθέσει το παραπάνω ποίημα. Όπως ήταν φυσικό, οι ανακτορικοί κύκλοι διάψευσαν το γεγονός και δήλωσαν ότι όλα ήταν αποκύμα της φαντασίας του Σουρή! Από όσα όμως είναι γνωστά για την εποχή, ο δημοσιογράφος που μετέδιδε ψευδείς ειδήσεις σε βάρος του βασιλιά, αντιμετώπιζε τη φυλακή. Στην περίπτωση αυτή όμως, το πράγμα αποστιλήθηκε, και αυτό δείχνει ότι το γεγονός, παρά την ποιητική "σάλτσα" που πρόσθεσε ο Σουρής, είναι υπαρκτό, απλά δεν συνέφερε να δημοσιοποιηθεί ότι πετροβολήθηκε ο βασιλιάς, και μάλιστα από μια χανούμισσα!

Η εφημερίδα με τον περίεργο τίτλο

Η σατυρική εφημερίδα "ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ" ιδρύθηκε από τον μετέπειτα ιδρυτή και διευθυντή της εφημερίδας "Ακρόπολις" Βλάση Γαβριηλίδη, ο οποίος θεωρείται και σήμερα ο αναμορφωτής της δημοσιογραφίας. Ο Γαβριηλίδης

βλέποντας τον κατήφορο που ακολουθούσε η πολιτική κατάσταση της χώρας- σας θυμίζει κάτι!- θέλησε να διορθώσει τα κακώς κείμενα με τη σάτυρα. Για να πετύχει το σκοπό του επέλεξε για συνεργάτες την αφρόκρεμα του πνευματικού και δημοσιογραφικού κόσμου της Αθήνας, όπως ήταν ο Γεώργιος Σουρής, Κωστής Παλαμάς, Γεώργιος Δροσίνης, Θεόδωρος Γενναίου Κολοκοτρώνης, Περικλής Γιαννόπουλος, Δημήτριος Καμπούρογλους κ.ά. Το τίτλο της εφημερίδας δανείστηκε ο Γαβριηλίδης από μια φράση που συνήθιζε να λέει ο Κουμουνδούρος, "μη χάνεσαι", κάτι σαν το "μην αγχώνεσαι" ή "μη στεναχωρίσαι". Όπως ήταν φυσικό, η εφημερίδα αντιμετώπισε από την αρχή πολλά προβλήματα και διώξεις και άντεξε μόνο τρία χρόνια (1880-1883). Μετά από το "ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ" ο Γαβριηλίδης ίδρυσε την ιστορική εφημερίδα "Ακρόπολις" (1883), με φιλελεύθερο προσανατολισμό και προοδευτικές απόψεις. Μετά το θάνατο του ιδρυτή της (1921) η εφημερίδα άλλαξε πολλούς ιδιοκτήτες και προσανατολισμούς. Αυτά για την ιστορία.

Επανερχόμαστε στην επίσκεψη του βασιλιά.

Για την επίσκεψη εκείνη κυκλοφόρησαν και διάφορες ιστορίες -κατά το πλείστον φαιδρές- όπως π.χ. η συνομιλία του βασιλιά με το δήμαρχο της πόλης. Εισερχόμενη η πομπή στο κέντρο της πόλης, ο βασιλιάς παρατήρησε ότι οι χοίροι (γουρούνια) κυκλοφορούσαν ελεύθεροι μέσα στην πόλη. Απευθύνθηκε τότε στο δήμαρχο που τον συνόδευε και είπε:

-Πολλούς χοίρους έχετε εδώ, κ. δήμαρχε!

-Δυστυχώς είμαστε πολλοί, βασιλιά μου! Κι εγώ κι ο αδερφός μου ο Δήμος και πολλοί άλλοι, απάντησε αφελέστατα ο δήμαρχος!

Ο βασιλιάς κατάλαβε και δεν έδωσε συνέχεια.

Στο γεύμα που παράθεσε ο Χρηστάκης Ζωγράφος στο υποστατικό του, στο Μεσδάνι (Αγγαντερό), ο βασιλιάς ζήτησε να παρακαθήσει και ο μουφτής του Φαναρίου. Εκείνος, όταν προσκλήθηκε, ευχαρίστησε το βασιλιά και παρακάλεσε να του επιτρέψει να αποχωρήσει. Ο βασιλιάς όμως επέμενε και τον ρώτησε γιατί αρνείται την τιμή. Ο μουφτής, αφού δίστασε για μια στιγμή, είπε:

-Εγώ βασιλιά μου τρώω με τα χέρια και φοβάμαι ότι θα γελάσουν όλοι, όταν με ιδούν!

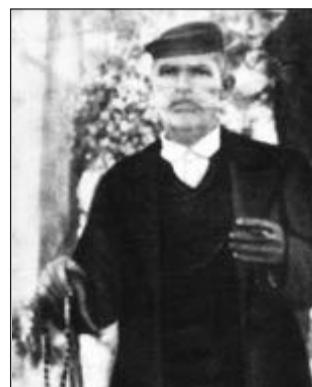
Ο βασιλιάς τον καθησύχασε και έκαμε συστάσεις στους συνδιατυμόνες να παραβλέψουν το γεγονός και να μην το σχολιάσουν. Το τελευταίο είναι απολύτως αληθινό γιατί το αναφέρει ο γνωστός λογοτέχνης Χρήστος Χρηστοβασίλης, ανηψιός του Ζωγράφου, που παρακάθισε στο γεύμα.-

Οι Αποκρίες και το τελευταίο αυγό του παππού μου

Συνέχεια από τη σελ. 1

και, αφού το τακτοποιούσε, το έδινε στη μάνα μου και το έψηνε στη γάστρα. Μαζί ήταν και ο παππούς μου Ευάγγελος Κατσιούλας. Την ημέρα αυτή ερχόταν και ο γιος του Λάμπρος που έμενε στο χωριό και έφερνε στον πατέρα του γαλατόπιτα, κρασί σε μια κολοκύθα και καπνό σε φύλλα. Ο παππούς μου ήταν καπνιστής. Είχε ένα μεγάλο τσιμπούκι, που το είχε κάμει ο αδελφός μου Γιώργος από ρείκι και μια πίτα αρκετά μεγάλη από αγιόκλημα.

Το βραδυ, αφού τακτοποιούσαμε τα ζώα, μαζεύομασταν γύρω από το τζάκι και η μάνα μου με την αδελφή μου Αθηνά έστρωναν την τάβλα και φέρνανε τις πίτες και τα φαγητά. Η μάνα μου αναλάμβανε τη διανομή. Πιάτα δεν είχαμε, είχαμε όμως τις καυκιές και ξύλινα κουτάλια και πιρούνια και αρκετό κρασί, δικής μας παραγωγής σε ξύλινες κούπες και αρχίζαμε το φαγοπότι.

Ο παππούς Ευάγγελος Κατσιούλας

Όλα τα παραπάνω ξύλινα σκεύη τα έκανε ο αδελφός μου Γιώργος.

Μετά το πέρας του φαγητού και αφού οι γυναίκες σηκώνανε την τάβλα, η μάνα μου έφερνε το καλάθι με τα αυγά και καθένας διάλεγε το δικό

"Απαγορεύεται το πτύειν"

Γράφει ο Γιώργος Δ. Κατσιουλας

Οι πρόγονοι μας είχαν πολλές "κακές" συνήθειες. Ίσως δε η πιο αθώα από εκείνες ήταν το φτύσιμο! Συνήθιζαν να φτύνουν, παντού και πάντοτε, είτε βρίσκονταν σε ιδιωτικούς είτε σε δημόσιους χώρους. Κάτι χειρότερο συνέβαινε με το κατούρημα. Δεν μιλάμε για την ύπαιθρο, όπου καθένας ουρούσε όπου του κάπνιζε, αλλά και στις πόλεις δεν υπήρχε στενάκι και γωνία, που να μην εκπέμπει τη χαρακτηριστική καυστική οσμή των ούρων!

Ας μη μεμψιμορούμε όμως με τους προγόνους μας, γιατί οι "ευγενείς" αυτές συνήθειες δεν ήταν δικό τους εφεύρημα· ήρθαν από την "πολιτισμένη" Δύση! Ολόκληρη η λογοτεχνία της μεσαιωνικής Ευρώπης ασχολούνταν με "το πτύειν", "το ουρείν", "το πέρδεσται", "το αφοδεύειν" και άλλα απαρέμφατα, και προπαγάνδιζε ελευθερία σε όλα! Απεναντίας, οι Ρωμαίοι και οι Βυζαντινοί και δημόσια ουρητήρια είχαν και τις άλλες ασχημίες σε δημόσιους χώρους περιόριζαν. Λέγεται ότι τα πρώτα δημόσια ουρητήρια στην Ρώμη ίδρυσε ο αυτοκράτορας Βεσπασιανός (9-79 μ.Χ.), γι' αυτό και, όσο ακόμα διατηρούνταν, εκείνα ονομάζονταν "βεσπασιανές". Τοποθέτησε μάλιστα στην είσοδο φύλακα, με την εντολή να εισπράττει από καθέναν που τα χρησιμοποιεί, μια δεκάρα. Όταν ο γιος του είπε: "Πώς καταδέχεσαι εσύ, ένας δοξασμένος αυτοκράτορας, να εισπράττεις χρήματα από τα ουρητήρια", εκείνος αντέτεινε με τη φράση: "Παιδί μου, το χρήμα δεν έχει οσμήν!".

Μετά την Αναγέννηση άρχισε και η Ευρώπη να ...εκπολιτίζεται, αφού προηγήθηκαν φονικές επιδημίες χολέρας, πανώλης κλπ., που αποδεκάτισαν τους πληθυσμούς των πόλεων, και δεν άργησε να αντικαταστήσει τα "δοχεία νυκτός", τα "πτυελοδοχεία" και τα άλλα αντικείμενα ατομικής καθαριότητας με σύγχρονες τουαλέτες, αποχετεύσεις κλπ.. Δεν συνέβη το ίδιο όμως και με τους δικούς μας που συνέχιζαν τις "ευγενείς" συνήθειες, παρά τις άπειρες επιγραφές που κοσμούσαν κάθε ύποπτη γωνία, με το παράγγελμα: "Απαγορεύεται το ουρείν" ή "απαγορεύεται το πτύειν" (το τελευταίο στις δημόσιες υπηρεσίες).

Μέχρις ότου προσαρμοστούν οι Έλληνες στους πολιτισμένους τρόπους, όλα τα "καλά σπίτια" προμηθεύονταν ειδικά δοχεία, τα "δοχεία νυκτός" για τις ανάγκες τους και τα "πτυελοδοχεία" για τα σαλόνια τους (πτύεω-πτύελα-πτυελοδοχείο). Τέτοια πτυελοδοχεία είχαν ακόμη και τα ανάκτορα.

Λέγεται πως ο γερο-Κολοκοτρώνης, που περί το τέλος της ζωής του μπαινόβγαινε στα ανάκτορα, αφού ο γιος του Γενναίος (Ιωάννης) ήταν υπασπιστής του βασιλιά, συνήθιζε να φτύνει συνεχώς, όπου εύρισκε. Μια μέρα που επισκέφτηκε το βασιλιά, πάνω στη συζήτηση, άρχισε να φτύνει στο πάτωμα. Ο βασιλιάς το παρατήρησε και έκαμε νόημα στον υπηρέτη. Εκείνος πήγε με τρόπο και τοποθέτησε εκεί που έφτυνε ο Κολοκοτρώνης ένα πτυελοδοχείο. Όταν ο τελευταίος γύρισε να φτύσει, είδε το πτυελοδοχείο, το οποίο προφανώς δε γνώριζε σε τι χρησιμεύει, και είπε:

-Πάρτε αυτόν το διάολο από δω, γιατί θα φτύσω μέσα!

Το "πτύειν" των Ελλήνων διατηρήθηκε σχεδόν ως τα μισά του 20ου αιώνα, για να μην πούμε ότι και μέχρι σήμερα ορισμένοι διατηρούν ακόμη αυτή την ...πατροπαράδοτη συνήθεια!

πτυελοδοχείο

μηθεύονταν ειδικά δοχεία, τα "δοχεία νυκτός" για τις ανάγκες τους και τα "πτυελοδοχεία" για τα σαλόνια τους (πτύεω-πτύελα-πτυελοδοχείο). Τέτοια πτυελοδοχεία είχαν ακόμη και τα ανάκτορα.

Λέγεται πως ο γερο-Κολοκοτρώνης, που περί το τέλος της ζωής του μπαινόβγαινε στα ανάκτορα, αφού ο γιος του Γενναίος (Ιωάννης) ήταν υπασπιστής του βασιλιά, συνήθιζε να φτύνει συνεχώς, όπου εύρισκε. Μια μέρα που επισκέφτηκε το βασιλιά, πάνω στη συζήτηση, άρχισε να φτύνει στο πάτωμα. Ο βασιλιάς το παρατήρησε και έκαμε νόημα στον υπηρέτη. Εκείνος πήγε με τρόπο και τοποθέτησε εκεί που έφτυνε ο Κολοκοτρώνης ένα πτυελοδοχείο. Όταν ο τελευταίος γύρισε να φτύσει, είδε το πτυελοδοχείο, το οποίο προφανώς δε γνώριζε σε τι χρησιμεύει, και είπε:

-Πάρτε αυτόν το διάολο από δω, γιατί θα φτύσω μέσα!

Το "πτύειν" των Ελλήνων διατηρήθηκε σχεδόν ως τα μισά του 20ου αιώνα, για να μην πούμε ότι και μέχρι σήμερα ορισμένοι διατηρούν ακόμη αυτή την ...πατροπαράδοτη συνήθεια!

ΔΕΝ ΑΛΛΑΞΕ ΤΟ ΧΑΑΒΑ ΤΟΥ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Έμπαινε το 1843. Το κίνημα της 3ης Σεπτεμβρίου άρχισε να οργανώνεται. Πολλές κινήσεις έβλεπε ο Κολοκοτρώνης: του Μακρυγιάννη, του Λόντου, του Καλλέργη και άλλων παλιών πολεμιστών. Είχε πείρα απ' αυτά και κατάλαβε. Δεν ήθελε να προδώσει κανέναν μα ούτε και να ιδεί αναρχούμενη την Ελλάδα. Πάει, λοιπόν, μια μέρα στον Όθωνα και του λέει ν' αλλάξει κυβέρνηση. Έτσι νόμιζε πως θα αποτραπεί το κίνημα. Πραγματικά ο Όθωνας τον άκουσε και άλλαξε την κυβέρνηση. Δεν έπαψε όμως να διοικεί ο ίδιος δικτατορικά.

Πέρασαν αρκετές μέρες που ο Όθωνας διόρισε νέα κυβέρνηση και ο Γέρος δεν ξαναπάτησε στο παλάτι. Το παρατήρησε ο βασιλιάς και δεν ήξερε πώς να το εξηγήσει. Υποψιάστηκε μήπως δεν του άρεσαν τα καινούργια πρόσωπα που έβαλε στην κυβέρνηση και γι' αυτό δεν επισκεπτόταν το παλάτι. Παραγέλνει μια μέρα στο Γέρο με το γιο του, τον Γενναίο, πως τον ήθελε.

-Ας κάμω το χατίρι του βασιλιά, απάντησε ο Γέρος, και πήγε στο παλάτι. Ήταν μαζί του και ο Γενναίος. Του λέει ο Όθωνας:

-Γέρο Κολοκοτρώνη, απαιτήσατε ν' αλλάξω υπουργείον και το έπραξα.

Γράφει ο Θωμάς Κίσσας

Παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις

1ο

Για όσους τα βάζουν με τους αδύνατους

"Όποιος δεν μπορεί του γαϊδάρου, τις βρέχει στο σαμάρι".

Για τους κουβαρντάδες:

"Ο λόγος σου με χόρτασε και το φαί σου φάτο".

Για αδιόρθωτους

"Ο λύκος το μαλλί του αλλάζει. Τα μυαλά δεν τ' αλλάζει".

Για ύπουλους

"Στον κόρφο μου σ' ανάθρεψα κι εσύ μου βγήκες φίδι".

Για σωστή αντιμετώπιση

"Στο φίδι κόβεις το κεφάλι. Αν κόψεις την ουρά χάθηκες".

Για λασπολόγους

"Σου είναι ένα φίδι!".

Όταν αντί για καλό βρίσκεις τον μπελά σου

"Το σταυρό πήγα να κάμω κι έβγαλα τα μάτια μου".

Όταν υπάρχει έλλειψη περίσκεψης

"Διπλό δεν φθάνει. Μονό, φτάνει και περισσεύει".

Για τους νωχελικούς

"Κοιμάσαι σαν βόδι όρθιο".

Για όσους προφασίζονται υπεκφυγή

"Κουτσαίνει ο γαϊδαρος από τ' αυτή".

Έκφραση πίκρας

"Καλοσύνες κάνεις και καλοσύνες δεν βλέπεις".

Όταν τα παιδιά μοιάζουν στους γονείς

"Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει".

Για φιλόδοξους χωρίς προσόντα

"Αν όλες οι μέλισσες βγάζανε μέλι θα τρώγανε και οι γύφτοι με κουτάλι".

Για ιδιαιτερότητες

"Δεν είναι όλα τα δάκτυλα ίσα".

Είσαι ευχαριστημένος;

Ο Γέρος κούνησε το κεφάλι και του αποκρίνεται:

-Οχι, Μεγαλείστατε

-Γιατί;

-Γιατί οι βιολιτζήδες άλλαξαν, μα ο χαβάς είναι ο ίδιος. Σκοπός ήταν ν' αλλάξει κι ο χαβάς.

Ο Όθωνας πειράχτηκε απ' την απάντηση του Γέρου. Του γύρισε τις πλάτες και άρχισε να συζητά με τον υπασπιστή του, τον Γενναίο. Και όταν φύγανε απ' το παλάτι, πειραγμένος ο Γενναίος από το φέρσιμο του πατέρα του, του λέει:

-Τι έκανες, πατέρα; δυσαρέστησες το βασιλιά!

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

γεγονός ότι η δημογεροντία του χωριού μας ενδιαφερόταν άμεσα για τις ανάγκες και τα προβλήματα του χωριού μας και ότι ήσαν άνθρωποι προοδευτικοί και πολύ προχωρημένοι εν σχέσει με την εποχή τους. Πραγματικοί πρωτοπόροι και μπροστάρηδες. Ήταν άνθρωποι με κρίση, με φαντασία, με υψηλούς στόχους, δυναμικοί και αποφασισμένοι να κάνουν το νέο χωριό, το νέο Ζωγλόπι, ένα πραγματικά καινούργιο χωριό που να υπερέχει από τα άλλα χωριά της περιοχής μας.

Υπήρχαν άνθρωποι δραστήριοι, ενεργητικοί, αποφασιστικοί και πρακτικοί υλοποιώντας τους στόχους και τα όνειρά τους. Το πρώτο εντυπωσιακό γεγονός είναι η απόκτηση πλατείας, αφού όπως γνωρίζουμε όλοι το νέο χωριό, το κάτω χωριό όπως το

Αναμνηστική φωτογραφία του 1962 με φόντο το Δημοτικό και μετέπειτα το Κοινοτικό γραφείο Ραχούλας.

λέγαμε, δεν διέθετε το πιο σπουδαίο, το πιο απαραίτητο, το πιο λειτουργικό μέρος που αποτελεί τόπο συγκέντρωσης, συνάθροισης και αντάμωμα ανθρώπων πάσης ηλικίας.

Όπως είναι γνωστό η σημερινή πλατεία μαζί με το κτίριο του σχολείου αποτελούσε χώρο όπου στεγάζονταν το αρχοντικό των Κουκουρικάων οι οποίοι ήσαν άρχοντες και μεγάλοι παράγοντες του χωριού μας και ολοκλήρου της περιοχής των Αγράφων. Ο Κ.Γ. Κουκουρίκος μαζί με τον συμπέθερό του Ζωγλοπίτη αγόρασαν τότε το τσιφλίκι του χωριού Βελέσι και ο Κουκουρίκος μετακόμισε στο Βελέσι (Δαφνοσπηλιά) για να το επιστατεύει. Έτσι έφυγε από το Ζωγλόπι και το αρχοντικό του το πούλησε στον Γιαννάκη Δημητρίου Καραγιάννη αδελφό του παππού μου Θανάση Καραγιάννη. Δεν πρόλαβε ο άνθρωπος να χαρεί το σπίτι του με τους βοηθητικούς του χώρους και το εκτεταμένο περιβόλι γιατί στις 2 Ιουνίου 1871, δέκα ακριβώς χρόνια πριν την προσάρτηση της Θεσσαλίας στη μητέρα Ελλάδα και σύμφωνα με το "ΚΑΘΑΡΟΥΠΟΛΗΤΗΡΙΟΝ" όπως αναφέρει το μέχρι σήμερα σωζόμενο έγγραφο "ότε κυριαρχικός επίτροπος του Μητροπολίτου, ιερείς, Μουχτοροδημογέροντες και λοιποί χωριανοί Ζωγλοπίτες ότι σήμερον ευχαρίστως κοινή τη γνώμη απεφασίσαμεν και εκάναμεν αλλαγήν με τον Γιαννάκην Καραγιάννην τα σπίτια εδώσαμε το κάτω μετόχι το οποίον εκτίσαμεν επέρσι και μας έδωσαν δια μετόχι και σχολείον το σπίτι το οποίο είχε αγορασμένα από Κ.Γ. Κουκουρίκου αφού του δώσαμεν και χήλια τριακόσια γρόσια...". Έτσι η 2 Ιουνίου 1871 αποτελεί τη γενέθλια ημέρα που το Ζωγλόπι απέκτησε τον ζωτικό, αναγκαίο και απαραίτητο χώρο την πλατεία.

Χάριν της ιστορίας το νέο σπίτι που απέκτησε με την ανταλλαγή αυτή ο Γιαννάκης Καραγιάννης σώζεται μέχρι και σήμερα και ανήκει στο Χρήστο Τζωαννόπουλο καθότι ο Γιαννάκης Καραγιάννης το έδωσε προίκα στη κόρη του Μαριγούλα που παντρεύτηκε τον γραμματοδιδάσκαλο Παύλο

Τζωαννόπουλο. Ο δε Γιαννάκης Καραγιάννης έκτισε άλλο σπίτι το οποίο τα εγγόνια του Γιάννης και Δημήτρης Καραγιάννης το πούλησαν στον πρώτο τους εξάδελφο Βαγγέλη Τζωαννόπουλο, ο δε Βαγγέλης το πούλησε στο Γιώργο Ζάχο και εκείνος στο Γιάννη Β. Βρέκο.

Με την απελευθέρωση της Θεσσαλίας δεν σήμαινε ότι όλα τα προβλήματα λύθηκαν και ότι η περιοχή αυτή έμπαινε σε μια νέα οικαλή περίοδο απαλλαγμένη από τους κλέφτες και τους ληστοσυμμορίτες, οι οποίοι αποτελούσαν αληθινή μάστιγα για τους ανθρώπους της υπαίθρου. Πέραν τούτου με την δημιουργία των δήμων και των άλλων υπηρεσιών οι πρωτεύουσες των δήμων επιφορτίστηκαν με νέα καθήκοντα και υποχρεώσεις.

Τα στρατιωτικά αποσπάσματα που καταδίωκαν τους κλέφτες και τα άλλα κακοποιά στοιχεία, διανυκτέρευαν πολλές φορές στην πρωτεύουσα του δήμου και για ύπουν και φαγητό διανέμονταν σε σπίτια και φιλοξενούνταν υποχρεωτικά, τα λεγόμενα καταλύματα. Πέραν αυτού πολλές υπηρεσίες επισκέπτονταν την πρωτεύουσα του δήμου και αυτοί επίσης φιλοξενούνταν υποχρεωτικά. Επίσης και άνθρωποι της ορεινής υπαίθρου που μετακινούνταν ή επέστρεφαν από την Καρδίτσα αναζητούσαν στέγη και φιλοξενία στο χωριό μας.

Το Ζωγλόπι που ήταν πρωτεύουσα του Δήμου Ιτάμου χρειάζονταν δημαρχείο, οίκημα για το σταθμό χωροφυλακής, χρειάζονταν επίσης κτίριο για τη στέγαση του δημοτικού σχολείου και γενικά χρειάζονταν χώρους για στέγαση και άλλων υπηρεσιών. Οι δημογέροντες του χωριού μας που συμμετείχαν στο δημοτικό συμβούλιο αποφάσισαν να κτίσουν ένα κτίριο πολλαπλής χρήσεως, ας το πούμε, ένα διοικητήριο που να στεγάζει όλες τις υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν με την ένταξή μας στο νεοελληνικό κράτος.

Και η απόφαση εσήμαινε και υλοποίηση, εκτέλεση αυτής, πράγμα που έγινε. Τίνος ήταν αυτή η πρωτοπόρος ιδέα και που βρέθηκε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό για την πραγμάτωση της ιδέας αυτής δεν γνωρίζω, όπως δεν γνωρίζω το οικόπεδο που κτίστηκε το διοικητήριο πώς βρέθηκε να είναι το ήμισυ του δήμου και το άλλο ήμισυ της εκκλησίας του χωριού μας. Επίσης δεν γνωρίζω πότε το κτίριο δόθηκε σε χρήση. Υπολογίζω ότι αυτό πρέπει να έγινε γύρω στο 1880 με 1890.

Το κτίριο αυτό το μισό ήταν του δήμου και το άλλο μισό της εκκλησίας του χωριού μας. Στο δημοτικό τμήμα στεγάστηκε στο ανώγειο το δημοτικό σχολείο στο δε ισόγειο το δημαρχείο. Στο υπόλοιπο κτίριο της εκκλησίας στο ανώγειο ήταν δύο αίθουσες, στη μια υπήρχε και τζάκι και χρησιμοποιούνταν ως ξενώνας. Εκεί κατέληγαν τα στρατιωτικά αποσπάσματα και όσοι διερχόμενοι αναζητούσαν στέγη. Στο ισόγειο υπήρχε μαγαζί με πρόσοψη προς την πλατεία και το υπόλοιπο μέρος χρησίμευε για αποθήκη και κατών για τη διαμονή των ζώων.

Το μαγαζί για πολλά χρόνια το είχε ο Θύμιος Παπαδημητρίου και μετά τον Εμφύλιο ο Αποστόλης Κατσιούλας για μερικά χρόνια. Στο ανώγειο μέρος στεγάστηκε μετά τον εμφύλιο η Αστυνομία για μερικά χρόνια.

Το κτίριο αυτό έμεινε λειτουργικό μέχρι το 1970

οπότε επί Προεδρίας Φώτη Ράπτη κατεδαφίστηκε για να κτιστεί το νέο διοικητήριο όπου στεγάστηκε ο σταθμός χωροφυλακής, το κοινοτικό γραφείο, το εκκλησιαστικό γραφείο και οι υγειονομικές υπηρεσίες.

Αιτία για να καταγραφούν έστω και τα ελάχιστα αυτά στοιχεία στη μνήμη μου ήταν το τζάκι του σπιτιού μας που κληρονομήσαμε από τον παππού μας Θανάση Καραγιάννη. Στο καθιστικό δωμάτιο υπήρχε ένα μοναδικό και εντυπωσιακό τζάκι, μοναδικό μπορώ να πω στο χωριό μας που ενέπινε μεγαλείο και αρχοντιά. Η πρόσοψη του τζακιού ήταν εντυπωσιακή με τις λαξευμένες πέτρες που έφεραν πάνω σκαλιστές φιγούρες. Το άνοιγμα, το σόμιο του τζακιού έφερε την εξής πέτρινη διακόσμηση. Κατ' αρχάς δύο πέτρινα κολωνάκια δεξιά και αριστερά που αποτελούσαν τους βασικούς γωνιόλιθους του τζακιού. Στους πέτρινους λίθους υπήρχε σκαλισμένος σταυρός. Πάνω στους δύο αυτούς κίονες στηρίζονταν δύο ανθρώπινες κεφαλές ομοιόμορφες, γεροντικής ηλικίας, λαξευμένες πάνω σε πέτρα και πάνω σ' αυτές μια μεγάλη πέτρα που αποτελούσε την βάση της πρόσοψης του τζακιού που έφερε σκαλισμένους τρεις ομοιόμορφους σταυρούς μέσα σε κύκλο. Δεξιά και αριστερά σε κάθε κύκλο υπήρχαν σκαλισμένες δύο πέρδικες με το ράμφος τους να αγγίζει τους κύκλους. Όλη αυτή η διακόσμηση του τζακιού παρουσιάζει εντυπωσιακή αιγλή και ομορφιά και τραβούσε το μάτι του επισκέπτη. Τέτοια διακόσμηση τζακιού δεν συνάντησα άλλη στη ζωή μου.

Από τον πατέρα μου έμαθα όλη την ιστορία που συνδέονταν με το παλιό διοικητήριο. Ο παππούς μας ήταν υπεύθυνος και επιβλέπων στο κτίσμα αυτού του κτιρίου που πήρε πολύ χρόνο έως ότου δοθεί στη χρήση. Οι κτίστης (πετράδες) ήταν από την Πυρσόγιανη της Ηπείρου και ο υπεύθυνος του συνεργείου, ο αρχιμάστορας, είχε καθημερινή επαφή με τον παππού. Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι για την άμεμπτη συνεργασία και για την φιλοξενία των μαστόρων στους οποίους παρείχαν στέγη και τροφή. Ο αρχιμάστορας, για να εκφράσει τις προσωπικές και του συνεργείου ευχαριστίες, κατασκεύασε αυτό το τζάκι.

Το κτίριο αποτελούσε για την νεοαποκτηθείσα πλατεία πραγματικό στολίδι και κόσμημα και ίσως όπως γράφω και πιο πάνω το μοναδικό κτίριο πολλαπλής χρήσης. Πραγματικά, για έναν περίπου αιώνα εξυπηρέτησε το χωριό και έλυσε πολλά προβλήματα. Με τη διάλυση των μικρών δήμων και την δημιουργία κοινοτήτων το παραπάνω κτίριο δόθηκε στην κοινότητα του χωριού μας. Δυστυχώς δεν υπάρχει μια φωτογραφία για να δείχνει το κοινοτικό αυτό οικοδόμημα, όπως σώζονταν έστω και στα τελευταία του χρόνια. Υπάρχουν μόνον φωτογραφίες που δείχνουν μέρος αυτού.

Το τζάκι αυτό το νοσταλγώ όπως και το κτίριο αυτό που επέζησαν περίπου τα

Από τον εορτασμό της πολιούχου του χωριού μας Ζωδόχου Σπηλίας

Την Παρασκευή της Διακαινησίμου (13-4-2018), όπως γίνεται κάθε χρόνο επί 166 χρόνια, αφ' ότου δηλαδή χτίστηκε στο Ζωγλόπι η παλαιά Ζωδόχος Πηγή(1852), τελέσθηκε πανηγυρική θεία λειτουργία, προεξάρχοντος εφέτος του νέου Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμοθέου. Όπως γίνεται πάντοτε σε τέτοιες περιπτώσεις, οι χωριανοί μας, συν γυναιξί και τέκνοις, κατέκλυσαν το ναό και απέδειξαν ότι το χωριό μας παραμένει ζωντανό, σε πείσμα των καιρών.

Ο μητροπολίτης κ. Τιμόθεος έφερε μαζί του αξιόλογους ιεροψάλτες και λειτουργούς, οι οποίοι με τη συμμετοχή και του δικού μας εφημέριου παπαΓιώργη, τέλεσαν κατανυκτική θεία λειτουργία, η οποία μας αποζημίωσε για την μακρά διάρκειά της (11.30').

Αρθρα για την ιστορία της Ζωδόχου Πηγής Ραχούλας:

- 1) Βασίλη Καραγιάνη: "Η παλιά εκκλησία του χωριού μας". Βιβλίο "Η Ραχούλα", σελ. 159-163.
- 2) Λάμπρου Γριβέλλα: "Η ιστορία της Ζωδόχου Πηγής Ραχούλας". "Ζ.Χ." φ. 90 (Απρίλιος-Μάης Ιούνιος) 2014

**Λάμπρου Γριβέλλα
Καρδιτσιώτικα & Θεσσαλικά
(Εισηγήσεις-Παρουσιάσεις- Κριτικές)**

Εκδόθηκε προσφάτως, σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων, το νέο βιβλίο του Λάμπρου Γριβέλλα, με τίτλο: "Καρδιτσιώτικα και Θεσσαλικά" και υπότιτλο: "Εισηγήσεις-Παρουσιάσεις-Κριτικές".

Το περιεχόμενο του βιβλίου απαρτίζεται από τρία μέρη.

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει εισηγήσεις που έγιναν από τον συγγραφέα σε Εκπαιδευτικά - Πολιτιστικά - Ιστορικά συνέδρια και σε άλλες εκδηλώσεις της Θεσσαλίας (σελ. 15-140). Είναι θέματα που δημοσιεύτηκαν, κατά καιρούς, σε πρακτικά συνεδρίων, τα οποία είναι προσβάσιμα σε εξειδικευμένο κοινό, και, ως εκ τούτου, παραμένουν άγνωστα ή δυσεύρετα για τον κάθε ενδιαφερόμενο.

Στο δεύτερο μέρος καταχωρίζονται παρουσιάσεις που έγιναν από το συγγραφέα στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο 34 βιβλίων Τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας που εκδόθηκαν από Καρδιτσιώτες και άλλους Θεσσαλούς συγγραφείς (σελ. 143-210).

Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει κριτικές σε βιβλία του συγγραφέα που δημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες και περιοδικά από αξιόλογους επιστήμονες, συγγραφείς και λογοτέχνες (σελ.213-265).

Ακολουθεί βιβλιογραφία (σελ.266-269) και πίνακας κυριοτέρων ονομάτων (σελ.270-271).

Το βιβλίο αφιερώνεται: "Στους δασκάλους μου της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης", με ιδιαίτερη αναφορά στους δασκάλους του τού Δημοτικού, Ευάγγελο Τζωαννόπουλο και Πέτρο Οικονόμου.

Λίγα λόγια για τον συγγραφέα

Ο Λάμπρος Γριβέλλας είναι συνταξιούχος εκπαιδευτικός και υπηρέτης όλες τις βαθμίδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Διατέλεσε Δάσκαλος, Επιθεωρητής, Σχολικός Σύμβουλος και Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Μετά τη συνταξιοδότησή του συνέχισε να ασχολείται με τα Γράμματα, χωρίς να αποστασιοποιείται από τα τεκταινόμενα στον τομέα της εκπαίδευσης, στην οποία αφιέρωσε τα καλύτερα χρόνια της ζωής του. Προσφιλέστεροι τομείς με τους οποίους ασχολήθηκε είναι η τοπική ιστορία, η λαογραφία και η δημοσιογραφία, μέσω της οποίας ήλθαν στο φως πολλές ιστορικές και λαογραφικές μελέτες και άρθρα του. Επιπροσθέτως προσέφερε τις υπηρεσίες του ως σύμβουλος έκδοσης της εφημερίδας "Πρωινός Τύπος" της Καρδίτσας και ως αρχιουντάκτης των ιστορικολαογραφικών εφημερίδων "Αγραφιώτικη Φωνή" και "Ζωγλοπίτικα Χρονικά". Συνεργάστηκε με τους ραδιοφωνικούς σταθμούς "Ράδιο Δυτικής Θεσσαλίας" και "Ράδιο Καρδίτσα" καθώς και με περιοδικά και εφημερίδες. Συνέγραψε 13 βιβλία, πολλά δοκίμια και μονογραφίες και δημοσίευσε σε εφημερίδες και περιοδικά άρθρα ποικίλου περιεχομένου και περισσότερα από 400 χρονογραφήματα.-

Το βιβλίο "ΚΑΡΔΙΤΣΙΩΤΙΚΑ και ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ" διατίθεται στα βιβλιοπωλεία.

Τη ιστορία του χωριού μας σε εικόνες

"Μια εικόνα, χίλιες λέξεις", λέει ο λαός. Κάθε περίοδος στη ζωή ενός τόπου, είτε ειρηνική είτε ανώμαλη είναι αυτή, γράφεται στην ιστορία, όχι μόνο με λέξεις, αλλά και με εικόνες. Οι εικόνες μάλιστα μιλούν καλύτερα από τα λόγια, γιατί παρουσιάζουν ανάγλυφα τα γεγονότα. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε ορισμένες εικόνες που χαρακτηρίζουν τέτοιες εποχές του χωριού μας, της Ραχούλας.

ΖΩΓΛΟΠΙΤΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ.
Χρήστος Ζαχαρής (Ζαχαριάς), Αποστόλης Ι.
Κατσιούλας (σκοτώθηκε), Φώτης Ζάιρας,
στη Μικρασιατική Εκστρατεία.

**Μεγάλη παρέα Ραχουλιωτών εκδράμουν
στον Ίταμο.**
(Αρχείο Γιάννη Β. Καραγιάννη).

**Νέοι του χωριού (1954!) ποζάρουν
για μια αναμνηστική.**

**Το χωριό έσφυζε ακόμη από ζωή (1956). Στο
γυμνάσιο φοιτούσαν πολλές μαθήτριες.**

Δεκαετία του 1960.
Μπροστά στο μαγαζί του Μήτρα
(καταστηματάρχης ο Χρήστος Τσούτσουρας).

**Παρέα Ραχουλιωτών στην πλατεία
(1963 στο καφενείο Φώτη Ραπτη).**

Σούλα Τόσκα - Κάμπα Μοιρολόγια από τη δημοτική μας ποίηση

Η ακάματη Σούλα Τόσκα-Κάμπα, μετά από μια σειρά βιβλίων με δημοτικά τραγούδια και δρώμενα που εξέδωσε, κατά καιρούς, όπως "Λαογραφικά Αργιθέας", "Τραγούδια του γάμου", "Τραγούδια της ξενιτιάς", τελευταία εξέδωσε τα "Μοιρολόγια, από τη δημοτική μας ποίηση" σε έναν καλαίσθητο πολυσέλιδο τόμο.

Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από τον πρόλογο του βιβλίου της.

"Αν και ο θάνατος είναι μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν μπορούν να το δεχτούν ως το τελικό στάδιο της ζωής. Έτσι, είναι χαρακτηριστικός ο λόγος του Πλουτάρχου: "Πρέπει ν' ακολουθήσουμε την άποψη του Αναξαρά, εξαιτίας της οποίας αναφώνησε, όταν πέθανε το παιδί του: "Ηξερα ότι γέννησα θνητό".

Χαρακτηριστική επίσης είναι και η άποψη του Αντιφάνη: "Πένθησε με μέτρο τους γνωστούς σου. Γιατί δεν έχουν πεθάνει, αλλά τον ίδιο δρόμο που όλοι αναγκαστικά θα περάσουμε, αυτοί τον πήραν πρώτοι".

Παρότι οι δυο αυτές φιλοσοφικές τοποθετήσεις κρύβουν την αλήθεια για την αντιμετώπιση του θανάτου, ωστόσο ο άνθρωπος δεν μπορεί να συμβιβαστεί με την ιδέα αυτή και έτσι, όταν κάποιος δικός του φύγει από τη ζωή, το αντιμετωπίζει με οδύνη και σπαραγμό. Μέσα σε αυτή την κατάσταση που βρίσκεται, έρχονται αυθόρυμητα στα χείλη του λόγια με τα οποία προσπαθεί να γεμίσει το κενό που αισθάνεται, να απαλύνει τον πόνο του και να έχει μια νοερή επικοινωνία με τον άνθρωπο που έφυγε από τη ζωή, όσο ακόμα αυτός βρίσκεται κοντά του.

Τα λόγια αυτά συγκροτούν τα γνωστά μοιρολόγια που συναντάμε σε ολόκληρη την Ελλάδα και που τα πιο αντιπροσωπευτικά καταγράφουμε στο βιβλίο αυτό, δίνοντας και κάποιες γενικότερες πληροφορίες για το περιεχόμενό τους, αλλά και τη σάστη των ανθρώπων απέναντι στο θάνατο.

Ο πόνος και η συγκίνηση έδιναν στα μοιρολόγια εκφραστική δύναμη, δύναμη που τη δίνει ο μεγάλος πόνος, καθώς αναφέρονταν στις αρετές και τα προτερήματα του νεκρού. Είναι χαρακτηριστικά της λαϊκής φαντασίας, νοοτροπίας και ψυχολογίας. Αποτελούν εξαιρετικά ποιητικά και γλωσσικά δημιουργήματα που εκφράζουν τη θλίψη, την οδύνη και το χαμό του ανθρώπου που είχαν και τώρα χάνουν. Τα μοιρολόγια είναι αυθόρυμητα δημιουργήματα των απλών και πονεμένων ανθρώπων, αποτελούν προσωπικές εξομολογήσεις και θεωρούνται από τα γνησιότερα κείμενα της δημοτικής μας ποίησης.

Στη στεριανή Ελλάδα τα μοιρολόγια είναι πολύστιχα, ενώ στα νησιά συναντάμε κυρίως δίστιχα. Γενικά είναι περιεκτικά, συγκινητικά, θρηνητικά, επιγραμματικά και προκαλούν σε όλους ξεχωριστή θλίψη και συμμετοχή στο πένθος.

Τραγουδιούνται σε αργό και θλιμμένο σκοπό. Σε ορισμένες περιοχές δεν μοιρολογούν ποτέ τη νύχτα αλλά και πουθενά δεν συναντάται οι άνδρες να μοιρολογούν. Η επιλογή των τραγουδιών έγινε σε μοιρολόγια που αναφέρονται αποκλειστικά στον άνθρωπο που έφυγε από τη ζωή.

Στη συγγραφέα αξίζουν θερμά συγχαρητήρια και για το βιβλίο της ευχόμαστε να είναι καλοτάξιδο!

Σούλα Τόσκα - Κάμπα

Μοιρολόγια

Από τη δημοτική μας ποίηση

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΚΟ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΝΟΤΗ ΚΑΡΑΒΙΑ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ Λαχανικά

Η τακτική κατανάλωσή τους αποτελεί ασπίδα προστασίας για τον οργανισμό, γιατί προστατεύουν από την εμφάνιση υπέρτασης, στεφανιάς νόσου, αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων, καταρράκτη και εκφύλιση της ωχράς κηλίδας και, πολύ πιθανόν, από την εμφάνιση καρκίνου. Επιπλέον, τα λαχανικά φαίνεται να προστατεύουν από την παχυσαρκία και τον σακχαρώδη διαβήτη 2, καθώς και από την εμφάνιση άνοιας και άλλων χρόνων νοσημάτων.

Η ευεργετική τους επίδραση έχει αποδοθεί στην υψηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες, βιταμίνες και ανόργανα στοιχεία. Επίσης τα λαχανικά όχι μόνο είναι πλούσια σε ευεργετικά θρεπτικά συστατικά, αλλά είναι και τρόφιμα που, κατά κανόνα, δίνουν λίγες θερμίδες.

Στα λαχανικά ανίκουν

1. Όλα τα ωμά λαχανικά, π.χ. μαρούλι, λάχανο, καρότο, ντομάτα, αγγούρι, κρεμμύδι και άλλα.

2. Όλα τα μαγειρέμενά λαχανικά, π.χ. μπρόκολο, κουνουπίδι, κολοκυθάκια, χόρτα, παντζάρια κλπ.

3. Τα αμυλώδη λαχανικά, π.χ. αρακάς, καλαμπόκι, κολοκύθα.

ΔΕΝ συμπεριλαμβάνεται η πατάτα και οι ποικιλίες της.

ΣΥΣΤΑΣΗ: Καταναλώνεται 4 μερίδες από ποικιλά λαχανικά την ημέρα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

• Συμπεριλαμβάνετε λαχανικά σε κάθε κύριο γεύμα.

• Καταναλώνετε ποικιλά λαχανικά διαφορετικών χρωμάτων κάθε μέρα.

• Φροντίστε να έχετε πάντοτε φρέσκα λαχανικά κάθε μέρα στο σπίτι, εν ανάγκη και κατεψυγμένα.

• Καταναλώνετε τα λαχανικά ωμά, όσο συχνότερα μπορείτε, γιατί τα μαγειρέμενα χάνουν την διατροφική τους αξία.

• Πλένετε καλά τα λαχανικά πριν τα καταναλώσετε.

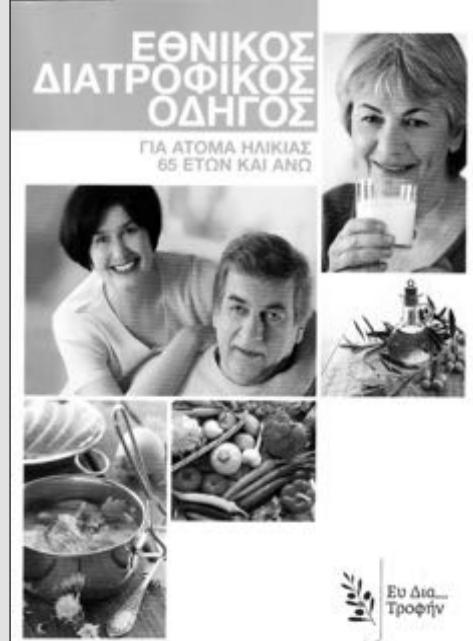
• Μην ξεχνάτε να καταναλώνετε χόρτα, όπως βλίτα, ραδίκια, ζοχούς, βρούβες κ.ά.

• Προτιμάτε 1-2 φορές την εβδομάδα ένα λαδερό φαγητό, π.χ. μπάμιες, φασολάκια, αγκινάρες κλπ.

• Μαγειρέψτε σούπες με λαχανικά, π.χ. καρότο, σέλινο, κολοκύθη, λάχανο.

• Φτιάξτε παραδοσιακές πίτες με λαχανικά χόρτα.

• Φυτέψτε στο δικό σας λαχανόκηπο για να έχετε φρέσκα λαχανικά.

Η Ρίζα

Συνέχεια από τη σελ. 1

τρένο, ήταν άγνωστα. Ότι μπορεί να είχαν ακούσει από διηγήσεις και παραμύθια, ή, για τα μεγαλύτερα που πήγαιναν στο δημοτικό, ότι μπορεί να είχαν δει στους χάρτες του σχολείου ή να είχαν ακούσει από το δάσκαλο του χωριού. Τα γαιδουρομονοπάτια αποτελούσαν τότε τους κύριους δρόμους συγκονιωνίας και οδηγούσαν προς κάθε κατεύθυνση.

Για γιατρό ούτε λόγος. Έλεγαν πως υπήρχε κάποιος γιατρός που καταπίανονταν με τα πάντα, αλλά ζούσε σε κοντινό χωριό που απέιχε 1-2 ώρες με τα πόδια. Και ο πιο εύπορος (και τότε εύπορος θεωρούνταν όποιος γιατρός που κατέφερνε να έχει στην κατοχή του μουλάρι και άλογο σαμαρωμένο- αρκετοί δεν είχαν ούτε γάιδαρο), ούτε και θα περνούσε απ' το νου του να στείλει να φέρουν το γιατρό για μια γέννα, αν τον εύρισκαν βέβαια διαθέσιμο. Τηλέφωνο ή άλλος τρόπος επικοινωνίας δεν υπήρχε. Κι αν ήταν τυχεροί και τον εύρισκαν το γιατρό, θα έπρεπε να' ρθει καβάλα σε ζώ (κατά προτίμηση σαμαρωμένο άλογο ή μουλάρι, γιατί για γαϊδούρι δε γινόταν λόγος). Και τούτο, και κόστιζε και το χρόνο του το ήθελε. Κι ώσπου να' ρθει ο γιατρός, τι θα γινόταν η ετοιμόγεννη;

Επομένως η γυναίκα έπρεπε να γεννήσει στην ώρα της και φυσιολογικά, γιατί, αν στράβωνε κάτι, τότε καλύτερα να μη μιλήσουμε για την τύχη της λεχώνας ή του παιδιού- κι ας μην πούμε τίποτε για την ορφάνια της οικογένειας που θα 'μενε πίσω. Και η ορφάνια από τη μάνα εκείνη την εποχή αποτελούσε κατάρα και δυσβάσταχτο βάρος για όλη την οικογένεια, γιατί ο πατέρας, όποια δουλειά κι αν έκανε, έπρεπε να βρίσκεται έξω και μακριά απ' το χωριό, απ' τις πρώτες πρωινές ώρες ως βαθιά την επόμενη νύχτα.

Η μόνη βοήθεια που υπήρχε εκείνη την εποχή για τη γέννα ήταν εκείνη της μαμής και τέτοιες δυναμικές γυναίκες-εμπειρικές μαμές υπήρχαν αρκετές στο χωριό, οι οποίες και πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους αφιλοκερδώς. Το να γεννήσει τότε μια γυναίκα θεωρούνταν σαν κάτι απλό, φυσιολογικό. Να, όπως τα ζώα. Κι αν κάτι πήγαινε στραβά, ε, τότε ήταν το τυχερό, το θέλημα Θεού! και στη δοκιμασία της γέννας υποβάλλονταν οι μανάδες πολλές φορές, γιατί έπρεπε να ακολουθθεί η παράδοση που επέτασσε τη ύπαρξη εν ζωή το λιγότερο 4-6 παιδιών και με την παιδική θητησιμότητα να παίζει το δικό της ύποπτο ρόλο. Και η πραγματική ευτυχία, υπερηφάνεια και ευλογία για την οικογένεια, αλλά και για την πατρίδα ήταν τα περισσότερα να ήταν "παιδιά", δηλαδή αγόρια!

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

Συνέχεια από τη σελ. 1

απίστευτα αμετροεπή ανευθυνότητα του Ερντογκάν, των συνεργατών του και της τουρκικής αντιπολίτευσης. Ας μην ξεχάμε ότι στο συλλογικό υποσυνείδητο των Τούρκων και ιδιαίτερα της εκάστοτε τουρκικής πολιτικής ηγεσίας έχουν εγγραφεί ανεξίτηλα:

-ότι οι Έλληνες είναι εκείνοι που ξεκίνησαν την διάλυση της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

-ότι οι Έλληνες απεύθυναν την ίδια την υπόσταση της νεότερης Τουρκίας με την εισβολή τους στη Μικρά Ασία και την προέλασή τους μέχρι την Άγκυρα.

-ότι οι συνεχείς κατακτητικοί και λαφυραγωγικοί πόλεμοι των Τούρκων σουλτάνων είχαν δημιουργήσει και συντηρήσει την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Πρόσθετος ουσιαστικός λόγος είναι η πικρία τους για το ότι δεν αξιοποίησαν όσο θα μπορούσαν την νίκη τους επί του ελληνικού εκστρατευτικού σώματος της Μικράς Ασίας. Η συνθήκη της Λωζάνης που ακολούθησε την μικρασιατική εκστρατεία και καταστροφή έμεινε και διατηρείται καρφί στο μάτι τους. Αυτή συστηματικά παραβιάζουν και επιδίωκουν την τροποποίησή της. Τους έχει γίνει έμμονη ιδέα ότι, ως νικητές, ήταν εφικτό να διεκδικήσουν και να επιτύχουν την κυριαρχία επί ενός μεγάλου τμήματος του Αιγαίου. Και αφού δεν το επέτυχαν τότε, το διεκδικούν τώρα με το γνωστό "επιχείρημα" ότι έχουν μαζί τους το δίκαιο του ισχυρότερου.

Δεν έχουμε ίσως συνειδητοποίησει ποια θα ήταν η συνθήκη της Λωζάνης αν την είχε διαπραγματευτεί η τότε Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου και όχι ο ιδιοφυής πολιτικός και διαπραγματευτής Ελευθέριος Βενιζέλος. Οι απαρτίζοντες την κυβέρνηση του Κωνσταντίνου κάθε άλλο παρά διέθεταν την πείρα και, προπαντός, τις ικανότητες του Βενιζέλου. Ήταν δε εντελώς απροετοίμαστοι να σηκώσουν ένα τόσο μεγάλο βάρος. Εξάλλου αντιμετώπιζαν την εχθρότητα των συμμάχων ως εκπρόσωποι του Κωνσταντίνου, ο οποίος επέδειξε φανερή γερμανοφιλία κατά την διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Το κλίμα αυτό εκφράζει ο Τσώρτσιλ, ο οποίος έγραψε: "Θα ήταν παράλογο να ζητήσουμε από την Βρετανική και την Γαλλική Δημοκρατία να κάνουν θυσίες για ένα λαό του οποίου το πραγματικό πνεύμα είχε φανεί με την επιλογή ενός τέτοιου άνδρα. Γ' αυτό, η επιστροφή του Κωνσταντίνου δίλευσε κάθε πίστη των Συμμάχων στην Ελλάδα και ακύρωσε όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις".

Αντιθέτως, άφθονα υπήρχαν τα εγκώμια για τις ικανότητες που είχε επιδείξει ο Βενιζέλος κατά τις διασκέψεις ειρήνης που κατέληξαν στην θριαμβευτική Συνθήκη των Σεβρών.

Επιλέγουμε αυτό που έγραψε ο κορυφαίος Γάλλος ιστορικός Σάρλ Σενιομπό: "Είναι ο μεγαλύτερος πολιτικός άνδρας και ο πλέον επιπήδειος διπλωμάτης".

Την κυβέρνηση του Κωνσταντίνου (υπό τον Νικόλαο Τριανταφυλλάκο) ανέτρεψε η επανάσταση του Νικολάου Πλαστήρα με τον Στυλιανό Γονατά το 1922. Έτσι, ο Κωνσταντίνος βρέθηκε εξόριστος στο Παλέρμο όπου και πέθανε δύο μήνες αργότερα. Ο Πλαστήρας με την αγνή και αδιάλακτη φιλοπατρία του, έπεισε τον, απογοητευμένο από το αποτέλεσμα των μοιραίων εκλογών του 1920 και απομακρυνθέντα από την Ελλάδα και από την πολιτική, Βενιζέλο, να αναλάβει τη διαπραγμάτευση της ειρήνης που κατέληξε στη Συνθήκη της Λωζάνης.

Ο Βενιζέλος κλήθηκε να περισώσει από την Συνθήκη Σεβρών, ότι ήταν εφικτό να περισωθεί για μία ηττημένη χώρα. Και κατάφερε:

-Να εκχωρηθούν στην Ελλάδα όλα αδιακρίτως τα νησιά της ανατολικής Μεσογείου, εκτός από εκείνα που εκχωρούνται ρητά στην Τουρκία (Ιμβρος - Τένεδος) και στην Ιταλία (Δωδεκάνησα, τα οποία το 1947 εκχωρήθηκαν στην Ελλάδα). Αυτό αναδεικνύεται, χωρίς την παραμικρή αμφιβολία από τα επίσημα κείμενα και εκφράζει τη μεγαλύτερη δυνατή τότε παραμονή στην Ελλάδα και περιφρούρηση των νησιών μας. Δεν απέμεινε καμία γκρίζα ζώνη.

-Να παραμείνει η Δυτική Θράκη στην Ελλάδα αποκλείοντας την διενέργεια δημοψηφίσματος μεταξύ ελλήνων και μουσουλμάνων.

-Να μην χορηγηθούν πολεμικές αποζημιώσεις στην Τουρκία.

Ικανοποίηση λοιπόν για ότι κατέστη δυνατό να περισωθεί και θλύψη για ότι χάθηκε.

Δεν είχαμε, δυστυχώς, αρκεσθεί στην κατοχύρωση της κυριαρχίας μας επί της Ανατολικής Θράκης, η οποία αποτελεί εδαφική συνέχεια του εθνικού χώρου, και επί των νήσων Ιμβρου και Τενέδου, μαζί με όλα τα άλλα νησιά του Αιγαίου. Επιδώξαμε το ανέφικτον που ήταν η κυριαρχία τμήματος άλλης Ηπείρου, χωρίς εδαφική σύνδεση με τον ελληνικό χώρο και με εχθρική μία απέραντη και πολυάνθρωπη ενδοχώρα.

Δεν τολμώ, πάντως, να σκεφτώ ποια θα ήταν η Συνθήκη της Λωζάνης αν η διαπραγμάτευση είχε διεξαχθεί από ανθρώπους του Κωνσταντίνου. Θεωρώ ότι η ανατροπή, που έφερε ο Πλαστήρας με την επανάστασή του, πείθοντας τον Ελευθέριο Βενιζέλο να αναλάβει τη διαπραγμάτευση της Συνθήκης της Λωζάνης, προσέθεσε μία πολύ σημαντική προσφορά στις τόσες άλλες προς στη χώρα.

Αναλύοντας την ιστορική εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων, διαπιστώνουμε την ύπαρξη μόνο δύο περιόδων ειρηνικής συνύπαρξης ως κράτος: από τις συμφωνίες της Άγκυρας το 1930 μεταξύ Βενιζέλου και Ισμέτ Ινονού έως τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου πολέμου και από το τέλος του πολέμου έως την ανακίνηση του Κυπριακού το 1954.

Είναι μάλλον βέβαιο ότι στην επιδείνωση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών συνέβαλε, κατά ένα μέρος, και η άσκηση της γνωστής πολιτικής των Βρετανών του "διάρει και βασίλευε για να παρατείνουν την κυριαρχία τους στην Κύπρο.

Οξεία αντιπαράθεση προέκυψε προς το τέλος του 1973, όταν η Τουρκία διεκδίκησε επίσημα την μισή σχεδόν υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, αρνούμενη το γεγονός ότι τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα. Ωστόσο, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα, η οποία οριοθετείται στη μέση γραμμή μεταξύ της αιγαλίτιδας ζώνης των νησιών και της τουρκικής ακτής.

Ας προσδιορίσουμε τις έννοιες υφαλοκρηπίδα και αιγαλίτιδα ζώνη: Σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης του 1958, η υφαλοκρηπίδα αρχίζει εκεί που τελειώνει η αιγαλίτιδα ζώνη και εκτείνεται μέχρι το βάθος 200 μή μέχρι εκεί που το βάθος επιτρέπει την εκμετάλλευση του βυθού. Η αιγαλίτιδα ζώνη (χωρικά ύδατα) είναι περιοχές όπου τα νερά, ο πυθμένας και ο από πάνω εναέριος χώρος εξομοιώνονται σχεδόν πάντα με το έδαφος του κράτους. Η διαφορά είναι ότι στην αιγαλίτιδα ζώνη υπάρχει δικαίωμα διέλευσης πλοίων και αεροσκαφών τρίτων χωρών υπό όρους που καθορίζει το διεθνές δίκαιο. Ελλάδα και Τουρκία έχουν ορίσει το εύρος της αιγαλίτιδας ζώνης (χωρικών ύδατων) στα 6 ναυτικά μίλια. Σύμφωνα, όμως, με τη Σύμβαση του 1982, την οποία, δεν υπέγραψε η Τουρκία, κάθε κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίζει το εύρος των χωρικών του υδάτων μέχρι 12 ν.μ. Η Τουρκία έχει δηλώσει επίσημα ότι αν η Ελλάδα επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα μέχρι 12 ν.μ., αυτό θα αποτελέσει αιτία πολέμου (casus belli). Έτσι, η Ελλάδα, καλώς ή κακώς, δεν το τόλμησε.

Όσον αφορά την υφαλοκρηπίδα, η ελληνική θέση ήταν και εξακολουθεί να είναι, η σύνταξη συνυποσχετικού και υποβολή του στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για την επίλυση της διαφοράς. Υπήρξε συμφωνία επ' αυτού μεταξύ Καραμανλή - Ντεμπρέλ το 1975. Η Τουρκία όμως υπαναχώρησε και έκτοτε παραμένει αρνητική σε κάθε δικαστική διαδικασία διότι, προφανώς, φοβάται την έκδοση θετικής υπέρηης ημών απόφασης. Η Τουρκία δοκίμασε κατά καιρούς την δημιουργία τετελεσμένων γεγονότων στέλνοντας ερευνητικά σκάφη συνδεύμενα από πολεμικά πλοία στην θεωρούμενη από εκείνους δική τους υφαλοκρηπίδα.

Οι παλαιότεροι θα θυμούνται το Σισμίκ το 1976. Η Ελλάδα αντέδρασε ώστε να μην δημιουργηθεί προηγούμενο, το οποίο θα μπορούσε να επικαλεσθεί νομικά η Τουρκία. Αποφεύχθηκε τότε η ένοπλη συμπλοκή και συμφωνήθηκε (πρακτικό Βέρνης - Νοέμβριος 1976) να συζητηθεί το πρόβλημα μεταξύ επιτειρογυμόνων.

Υπήρξε εκεχειρία μέχρι το 1987, όταν η Τουρκία επιχείρησε και άλλη ερευνητική εξόρμηση. Η νέα κρίση οδήγησε σε κάποια άσυπτη συμφωνία να περιορίσουν οι δύο πλευρές τις ερευνητικές τους δραστηριότητες στην αιγαλίτιδα ζώνη τους.

Πολύ σοβαρή ήταν η κρίση που δημιούργησαν οι Τούρκοι στο τέλος του 1995, αρχές του 1996, στις δύο βραχονησίδες των ΙΜΙΩΝ. Σημειώτεον ότι οι βραχονησίδες μπορούν να οριοθετήσουν γύρω τους υφαλοκρηπίδα, γ' αυτό και οι βράχοι τους αποκτούν εξαιρετική αξία. Τουρ

Απαγωγή από τους αντάρτες

(11-12-1948)

Συνέχεια από τη σελ. 1

επίθεσης. Ο Κώστας έτσι έλεγαν τον προ ολίγου συνομιλητή μου- επέστρεψε σε μένα για να πάρει τη φωτιγγιοθήκη του. Λίγα βήματα πριν φτάσει, τον πυροβόλησε μπροστά μου ο διοικητής μου με το περίστροφό του και ο θάνατός του υπήρξε ακαριαίος. Διαμαρτυρήθηκα έντονα, αλλά εκείνος μου απάντησε: "Οι κρίσεις μετά τη μάχη".

Σοκαρίστηκα και, προς στιγμήν, σκέφτηκα να πάρω της χλαίνη του, αφού ήμουν με το ντρίλινο σακάκι και παντελόνι. Δεν το έκαμα, γιατί δεν το επέτρεψε η συνείδησή μου. Κινηθήκαμε προς τα εμπρός στην πλαγιά του βουνού. Βρέθηκα παρέα με κάποιον παλιό αντάρτη και μια κοπέλα που φορούσε γαλότσες ελαστικές. Δεχόμαστε τις ριπές από κάποιο βαρύ πολυβόλο -υδρόψυκτο Βίκερς-, όπως μου είπε ο συναγωνιστής- που μας χτυπούσε από μακρινή απόσταση. Πέσαμε στο έδαφος και η συναγωνίστρια δίπλα μου είπε: "Κοίταξε στο πόδι μου, μου φαίνεται πως τραυματίστηκα". Ακούστηκε το σθήσιμο του βλήματος στο χιόνι, που τη χτύπησε στη φτέρνα. Είδα το τρύπημα της γαλότσας της, αλλά της απάντησα αρνητικά γιατί ακόμα ήταν ζεστή. Έγώ και ο συναγωνιστής προωθήθηκαμε, αλλά εκείνη δεν την ξαναείδα. Είχε φτάσει στο μεταξύ και η αεροπορία και ένα σπιτάρι κατέβαινε χαμηλά και μας πολυβολούσε. Είχα θυμώσει και με το όπλο μου πυροβόλησα δυο φορές το αεροπλάνο. Μπροστά μου, σε μικρή σχετικά απόσταση, είδα έναν λοχία όρθιο, που, μέχρι τα γόνατά του καλύπτονταν από μια πέτρα. Με το αυτόματό του, μας χτυπούσε και μας είχε καθηλώσει. Με το συναγωνιστή εφαρμόζαμε την τακτική "πυρ και κίνηση" για να αλλάξουμε θέσεις. Δεν ήταν στις προθέσεις μου να σκοτώσω στρατιώτη, αλλά ούτε και να επιτρέψω να με σκοτώσουν. Ο λοχίας είχε αποθραυσθεί! Σκόπευσα στην πέτρα που τον κάλυπτε και πυροβόλησα, Η σφαίρα εξαστρακίστηκε, χτυπώντας στην πέτρα και ο λοχίας τρομοκρατήθηκε και προφανώς έπεισε μπρούμπα για να καλυφθεί. Βρήκαμε έτσι κι εμείς την ευκαιρία και αλλάξαμε θέσεις. Μας έχασε και τον χάσαμε. Η μάχη συνεχίστηκε μέχρι το σύρουπο, οπότε και συμπτυχθήκαμε σε άλλο ύψωμα. Όταν νύχτωσε, με φώναξε ο κομισάριος αξιωματικός του κόμματος, υπολοχαγός, για να καταμετρήσουμε τις απώλειες. Εσύ, μου είπε, που γνωρίζεις αρκετά παιδιά, έλα να δούμε τι έγινε. Βρέθηκαμε 36 παρόντες και κάποιοι τραυματίες, που, όπως μου είπε μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο, στην Κουφάλα. Βέβαια, πόσοι σκοτώθηκαν και πόσοι λιποτάκτησαν παρέμεινε για μένα άγνωστο, αλλά οι απώλειές μας πρέπει να ήταν μεγάλες, αφού μας χτυπούσαν από τρεις μεριές. Την ίδια νύχτα γύρισε από το Καρπενήσι ένα τάγμα που είχε σημαντικές απώλειες και,

άμεσα σχέδιον, έγινε κατανομή των συναγωνιστών. Την επομένη το τάγμα ήταν πλήρες και δεν εύρισκες άκρη ποιος έλειπε και πού πήγε, από τους 170 που κρατούσαμε το ύψωμα. Τη μεθεπομένη ημέρα, μέσα σε ένα σχολείο γινόταν η κρίση για τη μάχη. Ο συμπολεμιστής μου, εθελοντής αντάρτης, πήρε το λόγο και επαίνεσε τη συμπεριφορά μου κατά τη διάρκεια της μάχης. Ο διοικητής, δεχόμενος τα σχετικά σχόλια, ανακοίνωσε ότι, στο συναγωνιστή Τάκη, για επιβράβευσή του να του δοθεί το μπρέν (οπλοπολυβόλο). Στη συνέχεια ο ίδιος μου έδωσε το λόγο, λέγοντας: "Ο συναγωνιστής Τάκης, κάτι έχει να πει για τη μάχη". Ανέφερα την περίπτωση του νεαρού παιδιού, του Κώστα, που τον εξετέλεσε μπροστά μου. Η απάντηση ήταν: "Στον πόλεμο γίνονται και λάθη".

Στο ύψωμα Προφήτης Ηλίας Βίνιανης, κάτω χαμηλά, περνάει ο ποταμός Μέγδοβας και υπήρχε για την υποστήριξή του ένας λόχος δικός μας. Μετά την κατάληψή του από το στρατό, όπως λέχτηκε, γύρισε μόνο ένας λοχαγός και ο σύνδεσμος λόχου. Οι υπόλοιποι ήταν νεκροί ή αιχμάλωτοι. Από τους καινούργιους που ήλθαν στο τμήμα μας ήταν και μερικοί στρατιώτες που συνελήφθησαν αιχμάλωτοι, πέντε ως έξι άτομα και μια 16/χρονη κοπέλα, η Λενιώ, η οποία ήταν καλά ντυμένη και έφερε μαζί της και δύο στρατιωτικές κουβέρτες. Τη Λενίτσα την τοποθέτησαν στη διμορφία μου και, πολύ γρήγορα, ένιωθε ανέτα μαζί μας. Μου έκαμε εντύπωση η οικειότητά της, αλλά η εξήγηση ήλθε σύντομα. Μια μέρα που βρεθήκαμε μόνοι μας, μου είπε ξαφνικά: "Συναγωνιστή Τάκη, έρω ότι κάποια στιγμή θα φύγεις και σε παρακαλώ να με πάρεις μαζί σου". Αιφνιδιάστηκα. "Πού βρήκες το θάρρος για να μου μιλάς έτσι, δε φοβάσαι;". Εσύ δεν με έρεις, μου απαντά, εγώ όμως έρω την οικογένειά σου, τη μητέρα σου, την αδελφή σου, τη Φούλα, και, για να καταλάβεις ποια ακριβώς είμαι, σου λέω ότι είμαι η Ελένη

Γκουντέλα, από το Φανάρι Μαγούλα

Κ α ρ δ ι τ α σ ,
μαθητεύομενη
μοδίστρα στην

Καρδίτσα. Για να με εμπιστευθείς, αρκεί να σου πω ότι τον πατέρα μου τον σκότωσαν οι αντάρτες το 1944 μπροστά στα μάτια μου. Η εξομολόγησή της με συγκλόνισε και θεώρησα χρέος μου να την προσέχω.

Εκείνες τις ημέρες έφεραν στη μονάδα μου μερικούς στρατιώτες, αιχμαλώτους από το Καρπενήσι. Ένας από εκείνους ήταν ο Σπύρος Μουζούκης από τη Ναυπακτία. Για το Σπύρο, μου είπαν να τον προσέχω και να είναι ο γεμιστής στο πολυβόλο μου. Ο Σπύρος αντελήφθη πολύ γρήγορα ποιον είχε δίπλα του και μου εμπιστεύονταν τα πάντα. Σαν έμπειρος στρατιώτης και πιο μεγάλος -θα πρέπει να ήταν 22-23 ετών- μου έδινε τις κατάλληλες και πολύτιμες συμβουλές του. Με το Σπύρο και την Ελένη είχα τακτοποιήσει κάπως και το πρόβλημα του ύπουν μου. Κοιμόμουν ανάμεσά τους με μια κουβέρτα πάνω και κάτω. Εκείνος κοιμόταν φορώντας τη χλένη του και κάποιες παγερές νύχτες, έβαζα τα χέρια μου στις τσέπες του για να ζεσταθούν.

Οι συνθήκες παραμονής μας στο ύψωμα ήταν πάρα πολύ δύσκολες γιατί βρισκόμαστε στην καρδιά του χειμώνα στο ύπαιθρο, ακάλυπτοι και σχεδόν γυμνοί οι περισσότεροι από εμάς. Επί πλέον μας θέριζε και η ψείρα. Ένα απόγευμα, μαζί με κάποιον άλλον, μάζεψα από τις μασχάλες μου μερικές ψείρες και τις έβαλα σε ένα σπιρτόκουτο και στη συνέχεια τις αδειάσαμε στο γρασίδι και τις παραπτηρούσαμε να περπατούν. Κάποια συναγωνίστρια μου έδωσε ένα μάλλινο παντελόνι καμαρένιο από κουβέρτα και απαλλάχτηκα από το ντρίλινο που φορούσα μέχρι τότε. Κάποιο βράδυ κάναμε

Αντάρτισσες στη Ρούμελη.

περιπολία με έναν Μακρονησιώτη στρατιώτη, αιχμάλωτο των ανταρτών μέσα στο Κεράσοβο. Ο στεγνός χιονιάς που έπεφτε, μας έκανε το βίο αβίωτο. Ο στρατιώτης που θεωρούνταν, κατά τεκμήριο κομμουνιστής για τους αντάρτες, είχε πέσει το ηθικό του και περπατώντας έλεγε: "Μανούλα μου! Θα πεθάνω απόψε". Εγώ του έδινα θάρρος, λέγοντας ότι δεν θα πάθουμε τίποτα και σύντομα θα επιστρέψουμε στα σπίτια μας και στις μανάδες μας. Και όμως αυτά τα παιδιά, για τους τότε αντιπάλους μας, ήταν οι, κατά τεκμήριο κομμουνιστές και υπέστησαν τα πάνδεινα στη Μακρονησού.

Ένα Φλεβαριάτικο απόγευμα με σχετική ζέστη η Ελένη προμηθεύτηκε ένα καζάνι, δεν έρω πώς, άναψε φωτιά, και μέσα σ' αυτό ζεμάτισε τη φανέλα μου και την κάρμεν μπλούζα μου. Το θέαμα ήταν αποκρουστικό. Στο καζάνι οι ζεματισμένες και φουσκωμένες ψείρες επέπλεαν και ήταν απορίας άξιο πώς μπορούσαμε να υποφέρουμε τόση ψείρα! Νομίζω πως το ίδιο έκαμε και σε κάτι δικά της.

Η πράξη της αυτή σχολιάστηκε με κάποια διάθεση κουποσμπολιού, αλλά για μένα τότε η Ελένη αντικαθιστούσε την υποθετική αδελφή μου. Οι μέρες πάνω στο ύψωμα ήταν μέρες αναμονής με σκοπιές και περιπολίες. Από τη σκοπιά παρακολουθούσαν με τα κυάλια τις κινήσεις του στρατού στο λόφο του Προφήτη Ηλίας Βίνιανης, αλλά και χαμηλά, κάτω στον ποταμό Μέγδοβα. Η απόσταση που μας χώριζε θα ήταν καμιά δεσκαριά χιλιόμετρα. Εγώ, έχοντας πάντα κατά νου να δραπετεύω, κατόπιν ευστηματικά την περιοχή και το είχα μελετήσει πώς θα το κάμω. Στη μονάδα μου δεν είχα κανένα πρόβλημα και το περβάλλον μού ήταν συμπαθές. Ένα βραδάκι με κάλεσε ο διοικητής να τον επισκεφθώ. Όταν πήγα, με καλοδέχτηκε και μου είπε: "Έχω ευχάριστα νέα για σένα". Όταν του ζήτησα διευκρινίσεις, μου απάντησε ότι σε μια εβδομάδα φεύγω για την Πολωνία, για τη Σχολή Αξιωματικών. Τον ευχαρίστησα και έφυγα. Όταν επέστρεψα στη θέση μου, ο Σπύρος περίεργος, με ρώτησε τι με ήθελε ο διοικητής. Όταν τον πληροφόρησα, μου είπε: "Δεν έχεις καιρό για χάσιμο, πρέπει να δραπετεύεσες το συντομότερο, προτού βρεθείς στην Πολωνία. Μου ξεκαθάρισε επίσης ότι από εδώ μόνο μονάχος μπορείς να φύγεις, όχι διπλός, εννοώντας τη προστατευόμενή μου Ελένη. Παράλληλα μού άρχισε τα ...σεμινάρια, πώς θα δραπετεύω και τι πρέπει να κάνω ή να αποφεύγω.

Μια συνεννοιασμένη μέρα, το μεσημέρι, κουρασμένοι ξαπλώσαμε για να ξεκουραστούμε, αλλά, επειδή το χώμα ήταν υγρό, βρήκη μερικά ξερά κλαδιά και τα έβαλα από κάτω. Έπ

Σ' αυτούς που φεύγουν

Ο ΠΑΤΗΡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

Ο π. Αναστάσιος Ζαχαρής γεννήθηκε στη Ραχούλα (ΖωγλόπιΑγράφων) Καρδίτσας στις 7 Αυγούστου του έτους 1928 από γονείς ποιμένες, ευσεβείς και ταπεινούς, τον Αριστείδη Ζαχαρή και την Αγορή. Τελείωσε το δημοτικό σχολείο στην γενέτειρά του Ραχούλα. Δάσκαλός του ο θεοσεβής και ενάρετος Ευάγγελος Τζωαννόπουλος, κατοπινός κήρυκας του Ευαγγελίου στους Ι. Ναούς του Βόλου επί Μητροπολίτου κυρού Δαμασκηνού. Τελείωσε το 10 Γυμνάσιο Αρρένων Καρδίτσας στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής και του Εμφυλίου. Παρά το νεαρότατο της ηλικίας του έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση και ο αγώνας του αυτός αναγνωρίστηκε από το Έθνος με μετάλλιο που του απονεμήθηκε το 1998 από το Υπουργείο Αμύνης. Με το πέρας των στρατιωτικών του υποχρεώσεων έλαβε το κάλεσμα από τον Μεγαλοδύναμο για ιεροσύνη και εγγράφεται το φθινόπωρο του 1953 στο Ανώτερο Εκκλησιαστικό Φροντιστήριο Βόλου. Λόγω αναστολής της λειτουργίας της εν λόγω σχολής, συνεχίζει τις σπουδές τουστο δεύτερο έτος στην αντίστοιχη σχολή της Θεσσαλονίκης, όπου αποφοιτεί το 1955. Το ίδιο έτος νυμφεύεται την συγχωριανή του Αθηνά, το γένος Φωτίου Ζάιρα. Την Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου 1955 δέχεται τον πρώτο βαθμό ιεροσύνης (του διακόνου), στον Ι. Ναό Αγίας Παρασκευής Φαρσάλων από τον Μητροπολίτη Καρδίτσας και Φαναριοφερσάλων κυρό Κύριλλο τον Α'. Υπηρετεί ως διάκονος τον Ι. Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου της γενέτειράς του Ραχούλας για μία μόνον εβδομάδα, αφού την επόμενη Κυριακή στις 25 Σεπτεμβρίου, ανακομιδής της Τιμίας Κάρας του Αγίου Σεραφείμ, Επισκόπου Φαναρίου στον ομώνυμο ναό στο Φανάρι Καρδίτσας, δέχεται τον δεύτερο βαθμό ιεροσύνης (του πρεσβυτέρου) από τον ίδιο μητροπολίτη και καλύπτει για περίπου ενάμιση χρόνο, την ενορία Αγ. Παρασκευής Αηδονοχωρίου Καρδίτσας. Την άνοιξη του 1957 μετατίθεται στον Ι. Ναό Αγίου Γεωργίου Άνω Χαλκιάδων Φαρσάλων του νομού Λαρίσης. Στα τέλη Δεκεμβρίου του 1963 λαμβάνει απολυτήριο από τη Ι.Μ. Καρδίτσας και Φαναριοφερσάλων. Με την προτροπή και καθοδήγηση του δασκάλου του και θείου του Ευάγγελου Τζωαννόπουλου και την μεσολάβησή του στον τότε μητροπολίτη κυρό Δαμασκηνό, γίνεται δεκτός στην Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος. Τον Ιανουάριο του 1964 τοποθετείται αρχιερατικός επίτροπος στον Ι. Ναό Αγίας Τριάδος Τρικέρων. Στις 10 Σεπτεμβρίου 1965 στο καθολικό της Ι. Μονής Ευαγγελιστρίας, νησίδος Παλαιών Τρικέρων, εορτής ευρέσεως της εικόνος της Υπεραγίας Θεοτόκου, του απονέμεται από τον Μητροπολίτη Δημητριάδος κυρό Δαμασκηνό το οφίκιο του Οικονόμου. Το Τρίκερι είναι το αποκορύφωμα του ιερατικού του έργου. Εργάζεται για τη συντήρηση και αποκατάσταση των πολλών εκκλησιών, την εκ βάθρων κατασκευή καινούριων ναών και άλλων εκκλησιαστικών κτηρίων, την συλλογή, συντήρηση και διαφύλαξη αρχαιολογικής αξίας κειμηλίων. Παροτρύνει τα παιδιά να συνεχίσουν τις σπουδές τους πέρα από το δημοτικό σχολείο. Κατευθύνοντας τους κατοίκους και τις αρχές συντελεί στην ανασυγκρότηση της ενορίας και στην έξοδο του χωριού από την απομόνωση. Οι Τρικεριώτες τον λάτρεψαν και αυτός λάτρεψε το Τρίκερι. Τέλους Νοεμβρίου 1975 μετά από σκηνές μεγάλης συγκινησιακής φόρτισης και αγάπης από τον λαό, ο π. Αναστάσιος αναχωρεί από το Τρίκερι και μετατίθεται στο Βόλο, όπου υπηρετεί στους Ι. Ναούς Αγ. Τρύφωνος, Παμμεγίστων Ταξιαρχών Παλαιού Κοιμητηρίου, Αγ. Μαγδαληνής Κουκουράβας και Κοιμήσεως Θεοτόκου Λάμιας Διμηνίου. Το 1980 αποφοιτεί από το τμήμα ιερατικής επιμορφώσεως της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Συνταξιοδοτήθηκε το 1999, χωρίς να εγκαταλείψει τα εφημεριακά και ενοριακά του καθήκοντα. Στις 30 Αυγούστου 2009 ο ποιμενάρχης μας Σεβασμιώτατος κ. Ιγνάτιος, αναγνωρίζοντας το πολύχρονο έργο του και την προσφορά του ως ιερέα, του απένειμε το αξίωμα του πρωτοπρεσβυτέρου. Στις 17 Οκτωβρίου του 2010, σε βαθύ γήρας, όταν πλέον οι δυνάμεις του άρχισαν να τον εγκαταλείπουν, άφησε τον αγρόν του Κυρίου στον άξιο ιερέα π. Αθανάσιο Φραγκόπουλο.

Με την πρεσβυτέρα του Αθηνά, που ήταν συμπαραστάτης και βοηθός του σε όλη τη διάρκεια του βίου του, απόκτησαν δύο παιδιά και ευτύχισαν να δουν τέσσερα εγγόνια και τρία δισέγγονα. Με το ίδιο πάθος που εργάστηκε στην εκκλησία, αφοσιώθηκε και στην οικογένειά του.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέραμε μια μεγάλη του αγάπη: τη γενέτειρά του Ραχούλα και ιδιαίτερα τον Ίταμο. Όλο το χειμώνα ζούσε την προσμονή να φθάσει το καλοκαίρι να ανεβεί στον Ίταμο, να συλλειτουργήσει στα πανηγύρια, να συναντήσει τους συγχωριανούς του και να χωρατεύεται μαζί τους. Να περπατήσει με τα παιδιά και τα εγγόνια του και να τους δείχνει τα μονοπάτια που περνοδάβαινε σαν ήταν μικρό βοσκόπουλο, τις βρυσούλες που έσβηνε τη δίψα του και τις κορφές που αγνάντευε τον κάμπο. Δονούσε ο αγέρας, βούλιαν οι λαγκαδιές και "συνοδεύονταν" ο Ίταμος από την τραχιά και βροντώδη φωνή του.

Ο παπα-Τάσος εκοιμήθη σε ηλικία 90 χρονών, το Σάββατο 24 Μαρτίου 2018. Την εξόδιο ακολουθία τέλεσε την ίδια ημέρα ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιος στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Λάμιας Διμηνίου και η ταφή έγινε στο Κοιμητήριο Διμηνίου.

Ας βρει καλό Παράδεισο!

Αριστείδης Αναστασίου Ζαχαρής

Στον αξέχαστο Βασίλη Κίσσα

Στις 9 του Μάη 2018 απεβίωσε ο συγχωριανός μας δάσκαλος Βασίλης Κίσσας και κηδεύτηκε στο 3ο Νεκροταφείο Πειραιά. Ο θάνατός του, αν και αναμενόμενος, λύπησε τους κατοίκους του χωριού μας και όλους όσους τον γνώριζαν.

Ο αποθανών Βασίλης Κίσσας γεννήθηκε στη Ραχούλα το 1930 και γονείς του ήταν ο Γεώργιος Β. Κίσσας και η Φώτω Αν, Γκορτσά. Παρά τόιο ορφάνεψε πολύ μικρός, δεν ξέφυγε από το σωστό δρόμο και ακολούθησε εκείνα τα παιδιά της ηλικίας του που πάλευαν για πρόοδο και προκοπή.

Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας και κατόπιν στο Γυμνάσιο Αρρένων Καρδίτσας, απ' όπου και αποφοίτησε. Το 1948 έδωσε εξετάσεις στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων, όπου πέτυχε, και το καλοκαίρι του 1950 έλαβε το πτυχίο του Δασκάλου. Διορίστηκε δάσκαλος στην Α'Εκπ/κή Περιφέρεια Καρδίτσας και τοποθετήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Φυλακτής. Στη συνέχεια υπηρέτησε στο Δ.Σ. Καστανιάς και τέλος έλαβε μετάθεση για το Κορυδαλλό Πειραιά, όπου υπηρέτησε σε διάφορα σχολεία της περιοχής, απ' όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Το 1961 έδωσε εξετάσεις για Μετεκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου πέτυχε και έλαβε πτυχίο Μετεκπαίδευσης το 1963. Κατά τη διδασκαλική του σταδιοδρομία διηγήθηκε Μονοθέσια, Διθέσια και Πολυθέσια σχολεία και επί ένα χρονικό διάστημα διατέλεσε Αναπληρωτής Επιθεωρητής.

Ο αείμνηστος Βασίλης αγάπησε με πάθος το επάγγελμα του δασκάλου και το υπηρέτησε με πίστη και αφοσίωση, έφερε δε εις πέρας έργο που αναγνωρίστηκε από τις τοπικές κοινωνίες. Υπήρξε πράγματι ένας σύγχρονος για την εποχή του δάσκαλος. Στην Καστανιά γνώρισε τη δασκάλα Μαρία Αλογογιάννη, την οποία παντρεύτηκε και απόκτησαν δύο παιδιά, το Γιώργο και τον Ηλία. Ο Γιώργος έγινε δάσκαλος και ο Ηλίας καθηγητής μαθηματικών. Έγινε παππούς και απόκτησε δύο εγγόνια από κάθε παιδί του.

Ο Βασίλης και ως συνταξιούχος παρέμεινε ενεργός, δραστήριος και μάχιμος. Πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Συλλόγου των Απανταχού Ραχουλιών "Ο Ίταμος" και επί δεκαετίες υπήρξε μέλος και πρόεδρός του. Υπήρξε συνεργάτης της εφημερίδας "Ζωγλοπίτικα Χρονικά", στα οποία και δημοσίευσε μέρος από τις λαογραφικές του συλλογές, διότι η Λαογραφία ήταν το δεύτερο πάθος του. Έλαβε επίσης μέρος στη συγγραφή του βιβλίου "Η Ραχούλα (Ζωγλόπι)".

Δυστυχώς, η τύχη δεν του επιφύλαξε καλά και ευτυχισμένα γεράματα, για να χαρεί παιδιά και εγγόνια. Βάσκανος μοίρα τον έριξε στο κρεβάτι του πόνου και επί μια δωδεκαετία ταλαιπωρήθηκε φρικτά. Ο Βασίλης κι εδώ στάθηκε όρθιος και αντιμετώπισε το πρόβλημά του με θάρρος και παρρησία. Τη δύναμη του αντλούσε από την αγάπη της οικογένειάς του, η οποία στάθηκε στο πλευρό του, καθώς και από τις παιδικές αναμνήσεις του χωριού του, το οποίο υπεραγαπούσε.

Αείμνηστε Βασίλη, οι συγγενείς σου, οι φίλοι και οι συγχωριανοί σου δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Στην αγαπημένη σου σύζυγο και στα παιδιά σου εκφράζουμε τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας και επικαλούμαστε την εξύψους παρηγορία τους. Ας είναι ελαφρό το απτικό χώμα που σε σκεπάζει.-

Βασίλης Καραγιάννης
Λάμπρος Γριβέλλας

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Η ιστορική βρύση Ιτάμου σημείο αναφοράς της περιοχής

Η βρύση Ιτάμου, η οποία, κατά το παρελθόν - απώτερο και πρόσφατο- ήταν γνωστή και έξω από τα όρια του νομού Καρδίτσας, για το πεντακάθαρο και κρύο νερό της και εξαιτίας αυτού αλλά και του πανέμορφου ελατιά που την περιβάλλει, φιλοξένησε,

Η μεταλλική σχάρα τοποθετήθηκε από τον κ. Δημήτριο Κατσαρό

κατά καιρούς ιστορικά και πολιτιστικά συνέδρια που αποτέλεσαν σταθμούς στην ιστορία του τόπου μας, γίνεται εκ νέου σημείο αναφοράς της περιοχής.

Οι Ορειβατικοί Σύλλογοι της Θεσσαλίας την έχουν εντάξει ως σημείο αναφοράς στις εξορμήσεις τους, ενώ κάτοικοι του νομού μας, των γειτονικών χωριών αλλά και χωριών του κάμπου, προτιμούν να υδρεύονται από τη βρύση Ιτάμου, αψηφώντας τις αποστάσεις και την ταλαιπωρία.

Την Πρωτομαγιά βρεθήκαμε προ εκπλήξεως, όταν διαπιστώσαμε ότι ο Ορειβατικός Σύλλογος Καρδίτσας επανατοποθέτησε το κατεστραμμένο κιόσκι που στεγάζει ευκρινέστατο χάρτη της περιοχής, πλήρως κατατοπιστικό για τους επισκέπτες.

Δεύτερη έκπληξη η τοποθέτηση μεταλλικής σχάρας στο φρεάτιο απορροής της βρύσης. Πληροφορηθήκαμε ότι η σχάρα τοποθετήθηκε από τον Μουχιώτη καλλιτέχνη κ. Δημήτριο Κατσαρό. Τον

συγχαίρουμε για την ευγενική χειρονομία του και τον ευχαριστούμε.

Ευχαριστίες επίσης οφείλουμε στον Ορειβατικό Σύλλογο για τις ενέργειές του (κιόσκι, διάνοιξη μονοπατιών) καθώς και για τη ζωντάνια που δίνει στην περιοχή μας με τις εξορμήσεις του.

Το νέο κιόσκι του Ορειβατικού Συλλόγου

Το Αγιασματάκι

Μια ειδυλλιακή τοποθεσία κοντά στο ποτάμι, στο νοτιότερο άκρο του χωριού, που - όπως γράψαμε και άλλοτε - είναι η μόνη που προσφέρεται για περίπατο σε νέους και ηλικιωμένους, διότι ο δρόμος είναι βατός, χωρίς ανηφόρες και κατηφόρες. Ο περίπατος καταλήγει στην πηγούλα με θειούχο πόσιμο νερό, που οι παλαιότεροι χωριανοί το χρησιμοποιούσαν ως φάρμακο για στομαχόπονους, αλλά και για δερματικά νοσήματα.

Η απυχής έμπνευση της τότε δημοτικής Αρχής να κατασκευαστούν στη θέση αυτή "λουτρά", όπως δείχνουν και οι φωτογραφίες, κατέληξε σε φιάσκο!

Ποτέ όμως δεν είναι αργά. Ούτε μεγάλη δαπάνη απαιτείται. Να αποκατασταθεί η πηγούλα, να γίνει ένα κιόσκι και μερικοί πάγκοι, και να βελτιωθεί ο δρόμος από το γεφύρι της Καμάρας και πάνω. Ας το έχει υπόψη της η κοινοτική Αρχή. Θα είναι ένα έργο για το οποίο θα υπερηφανεύεται στο μέλλον.

Σημ.: Οι φωτογραφίες είναι του Γιάννη Γριβέλλα, από το F/B.

Τη ...συντήρηση της στέγης ανέλαβαν οι γίδες!

"Εφρυγέ" και ο ιστορικός έλατος του Λιανού"

Κανείς δε γνωρίζει την ηλικία του. Αιώνες έστεκε εκεί περήφανος μπροστά στο σπιτοκάλυβο της οικογένειας των Λιαναίων. Άγνωστο επίσης είναι πόσες γενεές Λιαναίων κάθισαν στον ίσκιο του.

Ο αιωνόβιος εκείνος έλατος ήταν, κατά κάποιον τρόπο, ιστορικός, διότι αποτελούσε το τελευταίο απομεινάρι της παρουσίας του, άλλοτε ποτέ, Ζωγλοπιού. Δυστυχώς παραγέρασε κι εκείνος και τον αφάνισε ο πανδαμάτορας χρόνος. Κάποιος δασολόγος, μετρώντας τους κύκλους στη διατομή του κορμού, ίσως θα μπορούσε να μας αποκαλύψει την ηλικία του!

Βαγγέλης Κων/νου Χαραλαμπάκος Δρέπει δάφνες στον πρωταθλητισμό

Ο νεαρός Βαγγέλης ασχολείται από 6 χρονών με το Τάεκ βοντό και είναι ήδη 17 χρονών. Έχει μαύρη ζώνη και δύο νταν, με αρκετές διακρίσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό. Έχει αγωνιστεί στη Βουλγαρία, Τουρκία, Σερβία. Πέρυσι βγήκε κυπελλούχος Ελλάδας. Είναι επίλεκτος στην ΕΤΑΒΕ. Έχει πολλά μετάλλια σε διασυλλογικούς αγώνες. Ανήκει στο γυμναστικό σύλλογο Τάεκ βοντό Διδυμοτείχου.

Το γεγονός ότι αρκετοί νέοι του χωριού μας ασχολούνται με τον αθλητισμό και διακρίνονται είναι καλός οιωνός.

Στον νεαρό Βαγγέλη ευχόμαστε να έχει υγεία και ν' ανεβεί σε ψηλότερα βάθρα.

Στο ψηλότερο βάθρο ο Βαγγέλης Χαραλαμπάκος

Ο Λάμπρος Τσιούκης πρόεδρος της ΝΟΔΕ Νέας Δημοκρατίας

Ο συγχωριανός μας Λάμπρος Τσιούκης εξελέγη για δεύτερη θητεία Πρόεδρος της ΝΟΔΕ Νέας Δημοκρατίας, με μεγάλη πλειοψηφία. Τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε επιτυχημένη θητεία.